

STRATEGIA ROZWOJU OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Kluczbork – Namysłów – Olesno 2015-2020

Spis treści

1. Misja.....	5
2. Wizja	6
3. Obszary strategiczne — założenia strategiczne.....	7
3.1. Obszar strategiczny <i>Przedsiębiorczość</i>	7
3.1.1. PI Atrakcyjność inwestycyjna	9
3.1.2. PI Innowacyjność sektora MŚP.....	10
3.1.3. PI Internacjonalizacja i współpraca przedsiębiorstw.....	10
3.1.4. PI Rynek pracy	10
3.2. Obszar strategiczny <i>Transport</i>	11
3.2.1. PI Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny	12
3.2.2. PI Infrastruktura drogowa i towarzysząca	13
3.3. Obszar strategiczny <i>Rewitalizacja</i>	14
3.3.1. PI Rewitalizacja przestrzeni publicznych.....	15
3.3.2. PI Rewitalizacja substancji mieszkaniowej	16
3.3.3. PI Rewitalizacja społeczna.....	16
3.4. Obszar strategiczny <i>Edukacja</i>	17
3.4.1. PI Monitoring jakości i potrzeb kształcenia	18
3.4.2. PI Nowoczesne zasoby dla edukacji	19
3.4.3. PI Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych.....	19
3.4.4. PI Edukacja dla gospodarki	20
3.5. Obszar strategiczny <i>Zdrowie</i>	21
3.5.1. PI Nowoczesne zasoby ochrony zdrowia	22
3.5.2. PI Profilaktyka i zdrowy styl życia	23
3.6. Obszar strategiczny <i>Spółeczeństwo</i>	23
3.6.1. PI Demografia	25
3.6.2. PI Ekonomia społeczna	27
3.6.3. PI E-włączenie mieszkańców	27
3.7. Obszar strategiczny <i>Kultura, sport, turystyka i rekreacja</i>	28
3.7.1. PI Turystyka kulturowa	29
3.7.2. PI Turystyka uzdrowiskowa i aktywna	30
3.7.3. PI Zarządzanie w turystyce	30
3.7.4. PI Sport	32
3.8. Obszar strategiczny <i>Środowisko</i>	32
3.8.1. PI Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego.....	33
3.8.2. PI Gospodarka niskoemisyjna	35
3.8.3. PI Ochrona bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo	35
3.9. Obszar strategiczny <i>Bezpieczeństwo</i>	37
3.9.1. PI Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi i antropogenicznymi	37
3.9.2. PI Skuteczne służby bezpieczeństwa publicznego	38
3.10. Matryca zależności dla płaszczyzn interwencji	38
4. Liderzy platform interwencji.....	42
4.1. Obszar strategiczny <i>Przedsiębiorczość</i>	42
4.3. Obszar strategiczny <i>Rewitalizacja</i>	43
4.4. Obszar strategiczny <i>Edukacja</i>	45
4.5. Obszar strategiczny <i>Zdrowie</i>	46
4.6. Obszar strategiczny <i>Spółeczeństwo</i>	46
4.7. Obszar strategiczny <i>Kultura, sport, turystyka i rekreacja</i>	47

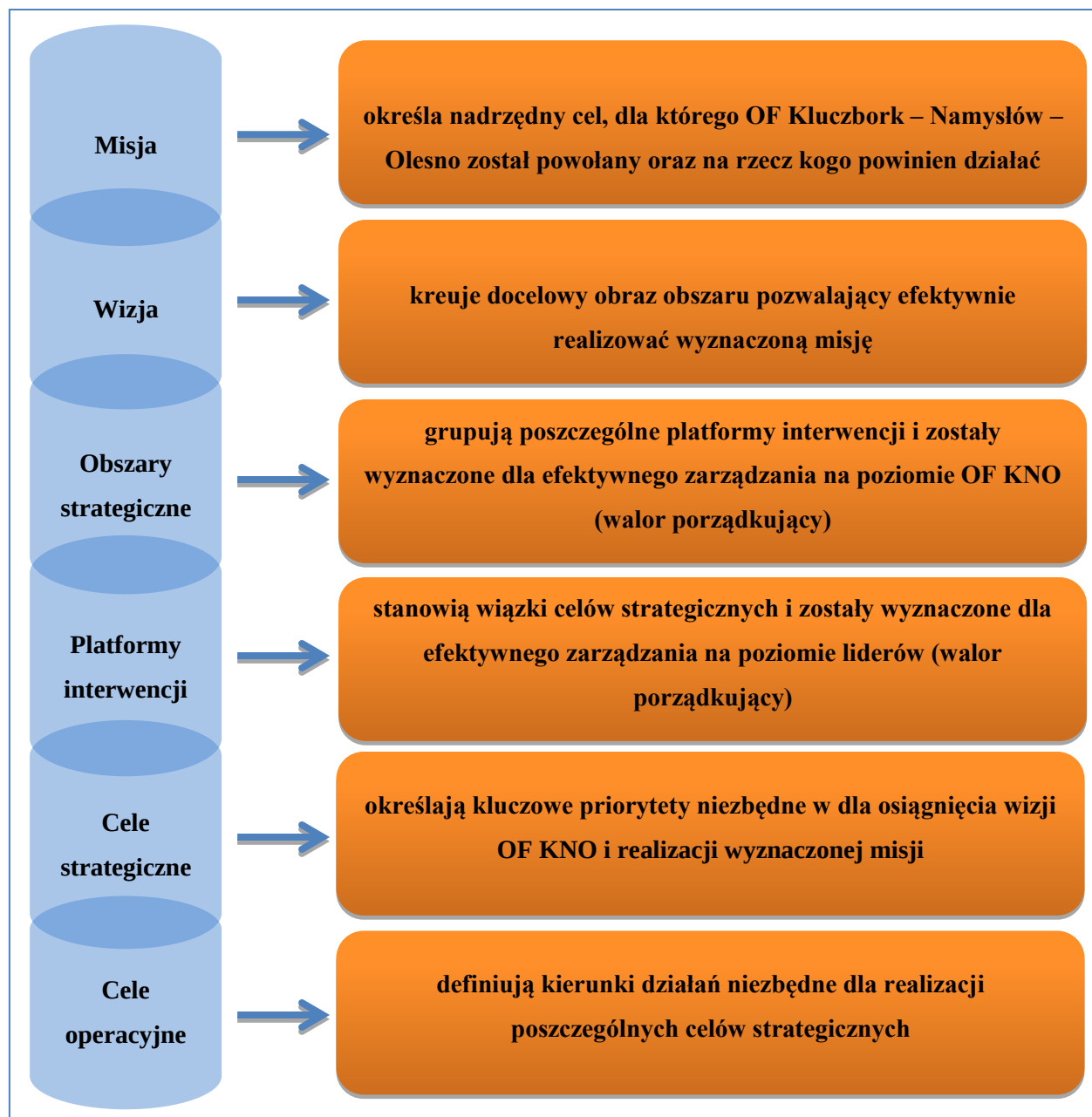
Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

4.8. Obszar strategiczny <i>Środowisko</i>	48
4.9. Obszar strategiczny <i>Bezpieczeństwo</i>	49
4.10. Tablice współpracy.....	49
5. Lista projektów indykatywnych	51
6. Źródła finansowania	53
7. Monitoring i ewaluacja.....	55
7.1. Cel procedury	55
7.2. Różnice między monitoringiem a ewaluacją	55
7.3. Podstawowe zasady monitoringu	57
7.4. Narzędzia monitoringowe.....	58
7.5. Struktura organizacyjna oraz podział zadań	59
7.6. Terminy	64
7.7. Szczegółowy opis postępowania	65
Spis rysunków	68
Spis tabel.....	68

Wprowadzenie

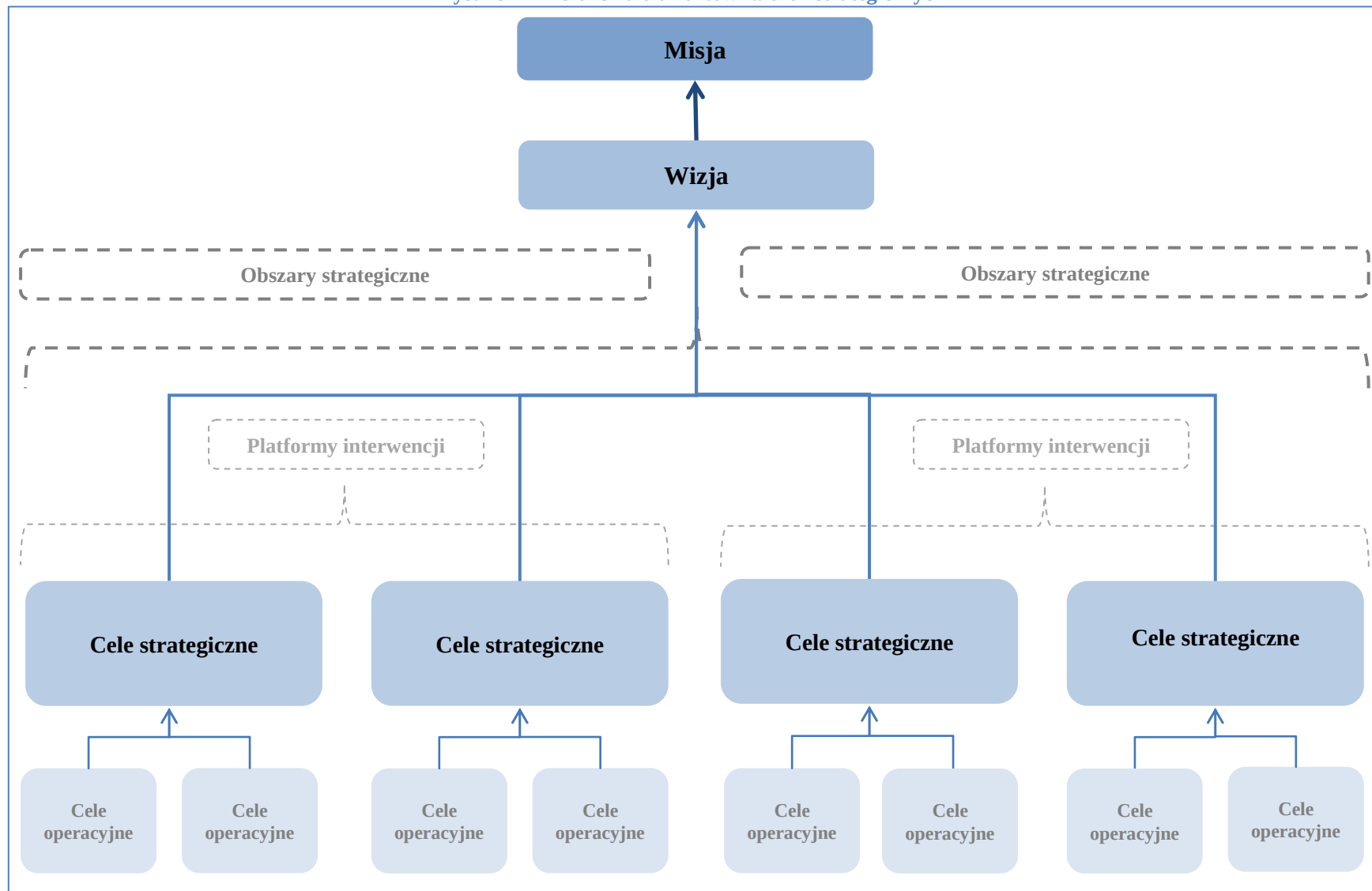
Podstawą wyznaczania strategii rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno jest określenie misji i wizji oraz wyznaczenie obszarów strategicznych i płaszczyzn interwencji, a także przypisanie im celów strategicznych i operacyjnych. Do każdego celu operacyjnego rekomendowano działania, jednakże nie mają one charakteru wiążącego i mogą być dowolnie modyfikowane.

Rysunek 1 Podstawowe definicje

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 2 Hierarchia elementów założeń strategicznych

Źródło: Opracowanie własne.

1. Misja

Na potrzeby opracowania niniejszej Strategii misja OF KNO zdefiniowana została w następujący sposób:

Misją OF KNO jest zapewnienie mieszkańcom warunków do bezpiecznego budowania więzi rodzinnych i społecznych oraz nieskrępowanego rozwoju zawodowego w oparciu o nowoczesną infrastrukturę, wysokiej jakości usługi publiczne i przyjazny rynek pracy

Misja precyzyjnie wskazuje cel funkcjonowania OF KNO oraz precyzuje kluczowe obszary Strategii, a została sformułowana w możliwie jak najbardziej przystępny sposób, tak aby przekaz był czytelny dla każdego odbiorcy.

2. Wizja

Na potrzeby opracowania niniejszej Strategii wizja OF KNO zdefiniowana została w następujący sposób:

OF KNO jest atrakcyjną inwestycyjnie przestrzenią dynamicznego rozwoju przedsiębiorczości wykorzystującą potencjał endogeniczny w nowoczesny sposób i zapewniającą mieszkańcom wysokiej jakości warunki do życia i pracy

Wizja precyzyjnie określa pożądane cechy OF KNO oraz precyzuje kluczowe wartości Strategii, a została sformułowana w możliwie jak najbardziej przystępny sposób, tak aby przekaz był czytelny dla każdego odbiorcy.

3. Obszary strategiczne — założenia strategiczne

W rezultacie analizy:

- wyzwań rozwojowych;
- warunków stawianych przez otoczenie gospodarcze, w tym rosnącą konkurencyjność obiektów przestrzenno-gospodarczych;
- nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej,

rekomenduje się przyjęcie logiki interwencji opartej o następujące obszary strategiczne:

1. Obszar strategiczny *Przedsiębiorczość* [P].
2. Obszar strategiczny *Transport* [T].
3. Obszar strategiczny *Rewitalizacja* [R].
4. Obszar strategiczny *Edukacja* [E].
5. Obszar strategiczny *Zdrowie* [Z].
6. Obszar strategiczny *Społeczeństwo* [S].
7. Obszar strategiczny *Kultura, sport, turystyka i rekreacja* [KSTR].
8. Obszar strategiczny *Środowisko* [Ś].
9. Obszar strategiczny *Bezpieczeństwo* [B].

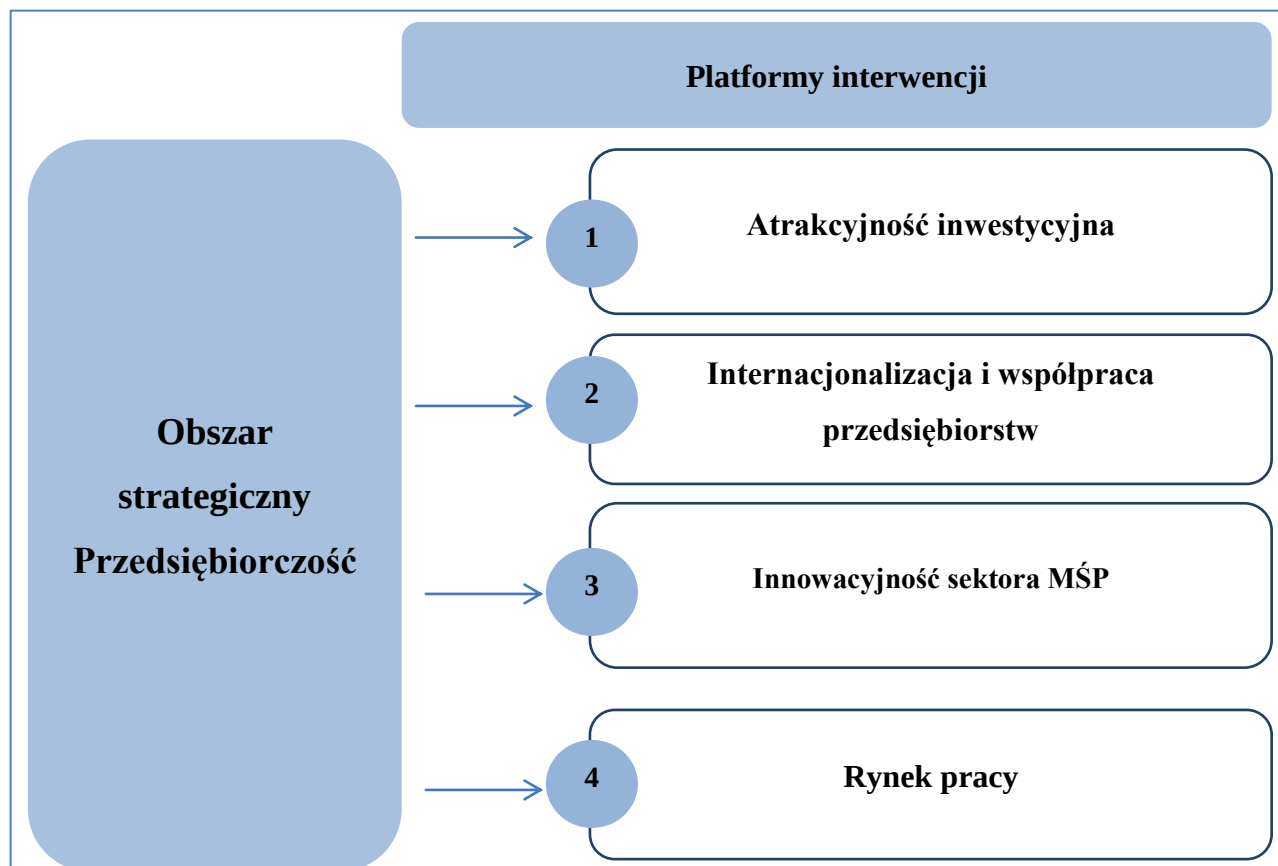
3.1. Obszar strategiczny *Przedsiębiorczość*

Obszar strategiczny *Przedsiębiorczość* koncentruje się na podniesieniu atrakcyjności inwestycyjnej OF KNO, wzmocnieniu potencjału innowacyjnego sektora MŚP oraz otwarciu przedsiębiorstw na rynki zagraniczne.

Założenia

1. Instrumenty podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej ukierunkowane na absorpcję bezpośrednich inwestycji zagranicznych (dalej: BIZ) i kapitału krajowego — w praktyce oznacza to, że z perspektywy OF KNO najbardziej pożądane są inwestycje:
 - o dużym zaangażowaniu kapitału inwestora;
 - o dużym potencjale popytu na pracę;
 - o dużym potencjale innowacyjnym.
2. Ponieważ polski rząd prowadzi strategię marketingową na rynkach zagranicznych (absorpcja BIZ, promocja eksportu), OF KNO winien skupić się na wdrażaniu instrumentów promocji gospodarczej o charakterze informacyjny, spójnymi z przekazem płynącym w skali makro. Rekomenduje się działania, których:

- realizacja pozwoli zwiększyć prawdopodobieństwo sukcesu poprzez zaoferowanie różnych wariantów lokalizacji inwestycji oraz bardzo wysoką podaż pracy;
 - realizacja na poziomie OF KNO pozwoli ograniczyć koszty w przypadku, gdyby podobne działania były prowadzone przez poszczególne jednostki administracyjne osobno.
3. *Atrakcyjność inwestycyjna* jest ukierunkowana na absorpcję BIZ typu greenfield.
4. Badanie innowacyjności przedsiębiorstw winno zostać powierzone zewnętrznej jednostce naukowo-badawczej lub innemu wyspecjalizowanemu podmiotowi, celem badania powinno być:
- określenie poziomu i struktury innowacji;
 - wytypowanie tak zwanych lokomotyw innowacyjności.
- Badanie powinno być poprzedzone kampanią informacyjną, tak aby zapewnić możliwie najszerzy odzew wśród MŚP.
5. Organizacja cyklu spotkań dotyczących oceny możliwości komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z potencjalnymi innowatorami powinna być prowadzona zgodnie z metodologią Quicklook™ i powinna zakończyć się każdorazowo sporządzeniem Raportu dla danego przedsiębiorstwa.
6. Przeprowadzenie samego badania Quicklook™ nie jest wystarczające dla osiągnięcia zadowalających efektów, dlatego niezbędne jest:
- zapewnienie informacji na temat dostępnych środków finansowania komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych, w szczególności poprzez transfer wiedzy na temat środków finansowych z budżetu UE na działalność innowacyjną;
 - zapewnienie informacji na temat możliwości finansowania wyników prac badawczo-rozwojowych na niepublicznym rynku kapitałowym.
7. Trwały wzrost poziomu innowacyjności MŚP będzie możliwy pod warunkiem wypracowania mechanizmów współpracy między przedsiębiorstwami a jednostkami naukowo-badawczymi (w tym m.in. z IOB i uczelniami wyższymi).
8. Potencjał działalności eksportowej MŚP OF KNO ograniczają bariery poznawcze i finansowe.
9. Potencjał dla rozwoju działalności gospodarczej MŚP stanowi intensyfikacja współpracy wewnątrzobszarowej.
10. Pożądane są działania instytucjonalne możliwe do realizacji na poziomie OF KNO, które przyczynią się zarówno do maksymalizacji efektów, jak i będą efektywne kosztowo.

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.1. PI Atrakcyjność inwestycyjna

Tabela 1 Platforma interwencji — Atrakcyjność inwestycyjna

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wzrost absorpcji BIZ oraz krajowego kapitału inwestycyjnego	rozwój infrastruktury przewag lokalizacyjnych	uzbrojenie nowych terenów pod inwestycje
		budowa dróg dojazdowych do stref aktywności gospodarczej ¹
		rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i innych na cele inwestycyjne
	wdrożenie działań promocji gospodarczej	organizowanie misji gospodarczych
		internetowy portal inwestora oraz pozycjonowanie internetowe
		doradztwo inwestycyjne — biuro obsługi inwestora

Źródło: Opracowanie własne.

¹ Strefa aktywności gospodarczej to każdy obszar, na którym prowadzona jest intensywna działalność gospodarcza istotna dla rozwoju danej jst., miasta czy miejscowości; niezależnie od jej formy zinstytucjonalizowania, mogą to być np. SSE, tereny inwestycyjne, inkubatory przedsiębiorczości, giełdy handlowe, place handlowe, galerie handlowe, etc.

3.1.2. PI Innowacyjność sektora MŚP

Tabela 2 Platforma interwencji – Innowacyjność sektora MŚP

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wzrost innowacyjności sektora MŚP	ocena poziomu innowacyjności sektora MŚP	badanie innowacyjności przedsiębiorstw MŚP
		wdrożenie usług doradczych oceny możliwości komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych
		promocja innowacyjności tworzonych na obszarze OF KNO
	wzrost poziomu absorpcji środków finansowych z budżetu UE na działalność innowacyjną	organizacja cyklicznych projektów informacyjnych o możliwości pozyskania środków (zgodnie z harmonogramem naborów organizowanych przez różne IZ/ IP/ OP)
	wzrost współpracy sektora MŚP z jednostkami naukowo-badawczymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego	kojarzenie przedsiębiorstw z IOB i uczelniami wyższymi sieciowanie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, jednostkami naukowo – badawczymi i jednostkami samorządu terytorialnego

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.3. PI Internacjonalizacja i współpraca przedsiębiorstw²

Tabela 3 Platforma interwencji – Internacjonalizacja i współpraca przedsiębiorstw

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wzrost internacjonalizacji i współpracy sektora MŚP	rozwój działalności eksportowej lokalnych przedsiębiorstw	utworzenie instytucji wspierającej działalność eksportową
		organizacja wspólnych misji gospodarczych
	rozwój wewnątrzbiznesowych sieci powiązań biznesowych	badanie potrzeb łańcucha dostaw dużych przedsiębiorstw produkcyjnych zlokalizowanych na terenie OF KNO oraz w obszarów sąsiednich
		wspólne inwestycje w innowacje

Źródło: Opracowanie własne.

3.1.4. PI Rynek pracy

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz promocja zatrudnienia	promocja przedsiębiorczości i wspieranie aktywności zawodowej	promocja samozatrudnienia oraz wsparcie szkoleniowo-doradcze dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej
		utworzenie funduszu finansowego

² Internacjonalizacja to każdy rodzaj działalności przedsiębiorstwa na zagranicznych rynkach [za:] J. Rymarczyk, *Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa*, PWE Warszawa 2004.

		wsparcia dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą
		ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów
		działania na rzecz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy
		wsparcie w zdobyciu doświadczenia zawodowego, w szczególności absolwentów
		wsparcie zawodowej mobilności przestrzennej, w tym w ramach sieci EURES
	wzrost adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw	wsparcie rozwoju kompetencji i kwalifikacji pracowników, w tym kadry zarządzającej
		wsparcie rozwojowe pozwalające na dostosowanie do zmian w gospodarce skierowane do przedsiębiorstw
		wsparcie dla pracodawców w zakresie wykorzystania rozwiązań life-balance, w tym na rzecz godzenia życia zawodowego z prywatnym
	koordynacja usług oraz instrumentów rynku pracy	tworzenie partnerstwa powiatowych instytucji rynku pracy
		rozwój narzędzi oraz platform współpracy powiatowych publicznych instytucji rynku pracy
		stworzenie wspólnej oferty kierowanej do pracodawców

Źródło: Opracowanie własne.

3.2. Obszar strategiczny *Transport*

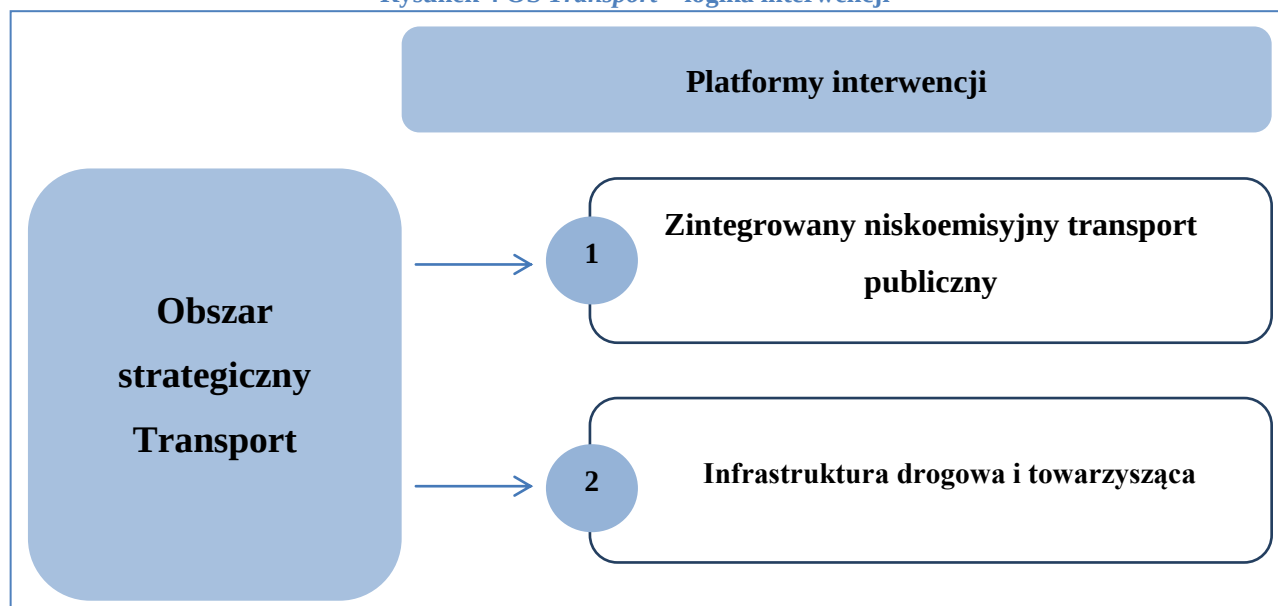
Obszar strategiczny Transport koncentruje się na wdrażaniu rozwiązań zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu publicznego oraz na zwiększeniu dostępności transportowej dla całego OF KNO.

Założenia

1. Rozwój rozwiązań systemowych jest podstawą do wdrożenia rozwiązań infrastrukturalnych, a nie odwrotnie.
2. Priorytetem dla rozwoju rozwiązań systemowych jest wzrost wykorzystania transportu publicznego poprzez uwzględnienie potrzeb komunikacyjnych mieszkańców (podróż dom-praca-dom, dom-szkola-dom) oraz bezpieczeństwo komunikacyjne.
3. Priorytetem dla rozwoju infrastruktury transportowej jest uspokojenie ruchu kołowego na obszarze OF KNO oraz bezpieczeństwo komunikacyjne.

4. Priorytetem dla spójności transportowej OF KNO jest sieć dróg zapewniająca spójność wewnątrzbzarsową i komunikację z ośrodkami regionalnymi, krajowymi i siecią dróg TEN-T.

Rysunek 4 OS Transport – logika interwencji

Zródło: Opracowanie własne.

3.2.1. PI Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny

Tabela 4 Platforma interwencji – Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
integracja i optymalizacja komunikacji wewnątrzbzarsowej	rozwój infrastruktury transportowej (nieruchomej i ruchomej) i wspieranie multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	budowa przystanków (w tym przystanków wiedeńskich w strefach uspokojonego ruchu)
		budowa zatok autobusowych oraz innej infrastruktury towarzyszącej (np. biletomaty)
		wyznaczenie stref uspokojonego ruchu kołowego oraz uprzywilejowanie transportu publicznego
		tworzenie infrastruktury służącej wyprowadzeniu z centrów miast ruchu samochodowego
		organizacja rozwiązań i obiektów typu park&ride, bike&ride, zatok i ścieżek rowerowych i podobnych

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	rozwój sieci połączeń komunikacji publicznej na obszarze OF KNO	zakup niskoemisyjnych autobusów
		wprowadzenie i/lub modyfikacja połączeń komunikacji autobusowej
		usprawnienie komunikacji dom-szkoła
		usprawnienie komunikacji dom-praca-dom
	rozwój instrumentów systemowych	wprowadzenie biletu obszarowego
		wprowadzenie transportowej karty dużej rodziny
	wdrożenie rozwiązań e-transportu	zakup systemu informatycznego do zarządzania połączeniami autobusowymi (back office)
		zakup systemu informatycznego do udostępniania informacji komunikacyjnych użytkownikom (front office)

Źródło: Opracowanie własne.

3.2.2. PI Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Tabela 5 Platforma interwencji – Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
zwiększenie dostępności transportowej obszaru funkcjonalnego	poprawa jakości infrastruktury drogowej na obszarze OF KNO	budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i remont dróg wewnątrz obszaru wraz z infrastrukturą towarzyszącą
		połączenie sieci dróg OF KNO z drogami wyższej kategorii
	poprawa dostępności do obszarów aktywności inwestycyjnej	budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury drogowej i towarzyszącej w obszarach atrakcyjnych inwestycyjnie
	poprawa dostępności do obszarów atrakcyjnych turystycznie	budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury drogowej i towarzyszącej w obszarach atrakcyjnych turystycznie wraz z systemem informacji wizualnej i znakowania dojazdu
	poprawa bezpieczeństwa drogowego	budowa obiektów inżynierskich i infrastruktury towarzyszącej, w tym budowa ciągów pieszo-jezdnich, podnoszących bezpieczeństwo w ruchu drogowym
		uspokojenie ruchu na ważnych skrzyżowaniach dróg publicznych
	uspokojenie ruchu kołowego na terenie OF KNO	– wskazanie ciągów komunikacyjnych mogących spełniać funkcje deptaków;

		– wyznaczanie stref o ograniczonej prędkości; – wyznaczenie stref uprzywilejowujących pieszych i rowerzystów; – wyznaczenie ciągów ulic jednokierunkowych; – zastępowanie skrzyżowań z pierwszeństwem przejazdu, skrzyżowaniami równorzędnymi; – organizacja miejsc parkingowych poza strefami uspokojonego ruchu; przebudowanie skrzyżowań tradycyjnych na skrzyżowania z wyniesioną powierzchnią;
--	--	---

Źródło: Opracowanie własne.

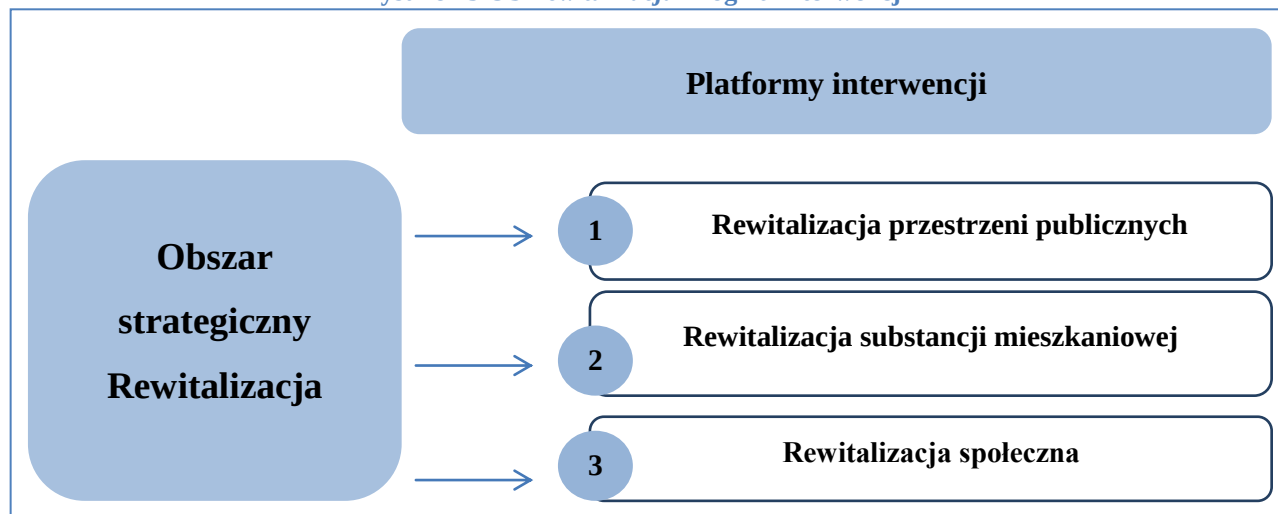
3.3. Obszar strategiczny *Rewitalizacja*

Obszar strategiczny *Rewitalizacja* koncentruje się na rewitalizacji przestrzeni publicznych, rewitalizacji substancji mieszkaniowej oraz rewitalizacji społecznej.

Założenia

1. Priorytet dla społecznej i kulturalnej aktywizacji mieszkańców – biernej (uczestnictwo) i czynnej (tworzenie).
2. Uwzględnienie sugestii III sektora w planowaniu rewitalizacji przestrzennej.
3. Zaangażowanie III sektora w rewitalizację społeczną.
4. Uspokojenie ruchu kołowego na obszarze OF KNO.
5. Priorytet dla kompleksowej rewitalizacji substancji mieszkaniowej – wsparcie dla projektów łączących renowację wewnętrzną, zewnętrzną i szeroko pojętą termomodernizację.
6. Wykorzystanie dobrych praktyk rewitalizacji obszarów wiejskich na przykładzie modelu niemieckiego (np. Nadrenia-Palatynat).

Rysunek 5 OS Rewitalizacja – logika interwencji

Źródło: Opracowanie własne.

3.3.1. PI Rewitalizacja przestrzeni publicznych

Tabela 6 Platforma interwencji – Rewitalizacja przestrzeni publicznych

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
podniesienie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych i terenów zielonych oraz udostępnienie przestrzeni mieszkańcom	rewitalizacja centrów miast i nadanie nowych funkcji rewitalizowanym obiektom	tworzenie stref uspokojonego ruchu w centrum miasta, w tym: – wskazanie ciągów komunikacyjnych mogących spełniać funkcje deptaków; – wyznaczanie stref o ograniczonej prędkości; – wyznaczenie stref uprzywilejowujących pieszych i rowerzystów; – wyznaczenie ciągów ulic jednokierunkowych; – zastępowanie skrzyżowań z pierwszeństwem przejazdu, skrzyżowaniami równorzędnymi; – organizacja miejsc parkingowych poza strefami uspokojonego ruchu; – przebudowanie skrzyżowań tradycyjnych na skrzyżowania z wyniesioną powierzchnią;
		inwestycje budowlane w substancję materialną, w tym uzupełnianie tkanki urbanistycznej
		wkomponowywanie w przestrzeń miejskie funkcjonalnych obiektów małej architektury
	renowacja i nadanie funkcji	przeprowadzenie prac inwestycyjnych i

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	kulturalnych, edukacyjnych obiektom o szczególnych wartościach kulturowych	zakup wyposażenia
		wykorzystanie już istniejącej oferty kulturalnej Miasta oraz kreowanie nowych usług na bazie rewitalizowanej infrastruktury
		promowanie lokalnej działalności artystycznej
	rewitalizacja zielonych obszarów miast na cele kulturowe i rekreacyjne	uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego parków i innych terenów zielonych, w tym nadrzecznych
		wytyczenie ścieżek spacerowych i rowerowych na terenach zielonych
		budowa obiektów małej architektury na cele organizacji wydarzeń kulturalnych
	zagospodarowanie podwórek przykamienicznych i międzyblokowych	badanie kwestionariuszowe wśród mieszkańców kamienic i blokowisk
		utworzenie tak zwanych zielonych podwórek
		wdrożenie nowych form pracy socjalnej, tzw. outreach, w tym głównie streetworking
		Przekazanie przestrzeni podwórkowej NOG's: – realizacja edukacyjnych gier miejskich; – organizacja eventów plenerowych
	rewitalizacja i odnowa obszarów wiejskich	zagospodarowanie, renowacja obszarów i obiektów na cele społeczne, gospodarcze, turystyczne, zgodnie z charakterem rewitalizowanego obszaru
		odnowa charakterystycznej dla regionu substancji budowlanej oraz struktury osadniczej

Źródło: Opracowanie własne.

3.3.2. PI Rewitalizacja substancji mieszkaniowej

Tabela 7 Platforma interwencji – Rewitalizacja substancji mieszkaniowej

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
podniesienie jakości życia poprzez kompleksową rewitalizację zabudowy mieszkaniowej	renowacja infrastruktury mieszkaniowej	renowacja, w tym termomodernizacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych
		renowacja, w tym termomodernizacja budynków mieszkalnych

Źródło: Opracowanie własne.

3.3.3. PI Rewitalizacja społeczna

Tabela 8 Platforma interwencji – Rewitalizacja społeczna

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
nowa jakość kapitału ludzkiego i wspieranie idei włączenia społecznego	utworzenie rewitalizacyjnego budżetu obywatelskiego	zabezpieczenie środków budżetowych na projekty społeczne
		utworzenie systemu wyboru projektów zgłaszanych przez społeczność lokalną i NGO's
	włączenie osób wykluczonych w tym ze względu na wiek, samotność, niesamodzielność i status społeczny	wdrożenie nowych form pracy socjalnej, tzw. outreach, w tym głównie streetworking
		wdrożenie systemu preferencyjnego korzystania z usług wyższego rzędu osobom zagrożonym wykluczeniem
		serwis usług bytowych
		aktywizacja społeczno-zawodowa, w tym z zastosowaniem instrumentów aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej
		rozwój usług opiekuńczych nad osobami zależnymi, w tym starszymi i niepełnosprawnymi z uwzględnieniem aspektu jakościowego, w tym deinstytucjonalizacja usług
	oferta kulturalno-wychowawcza dla dzieci i młodzieży	organizacja świetlic środowiskowych prowadzonych przez animatorów kultury dla efektywnego i twórczego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży
		usługi reintegracji i aktywizacji społeczno-zawodowej
		kompleksowa integracja dzieci i młodzieży wymagającej resocjalizacji
		wsparcie rodziny przeżywającej problemy

Źródło: Opracowanie własne.

3.4. Obszar strategiczny *Edukacja*

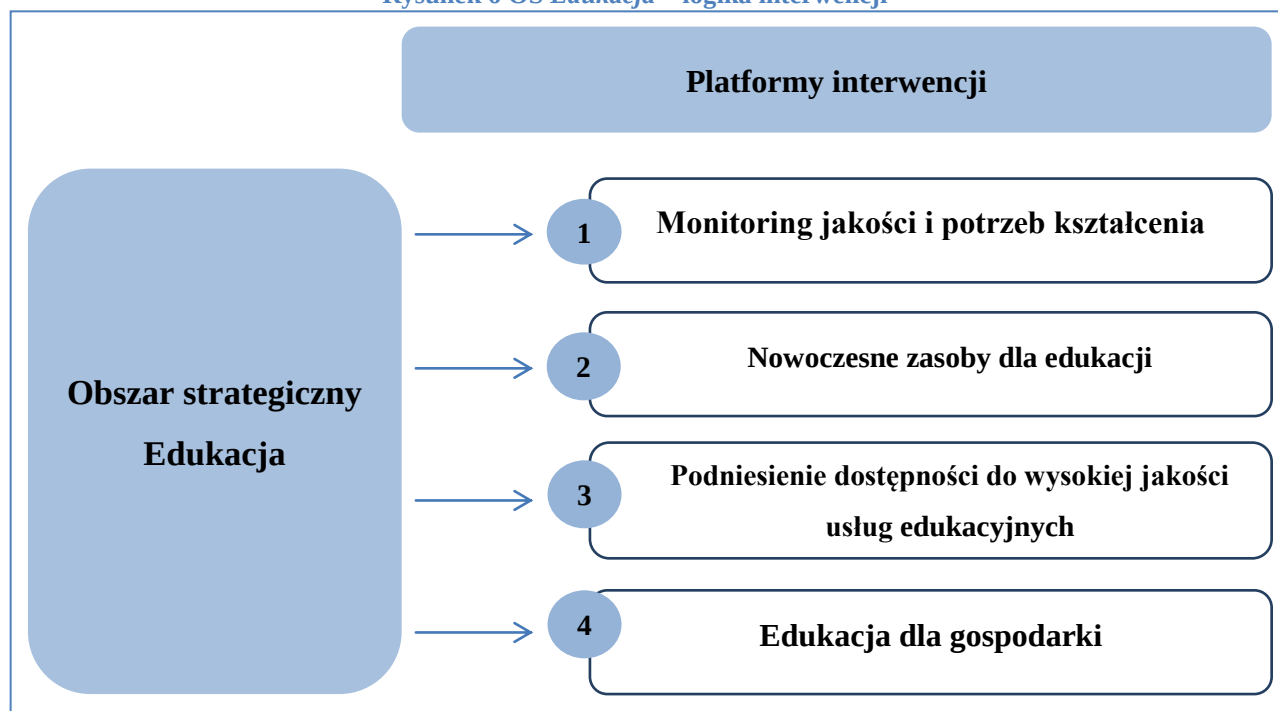
Obszar strategiczny *Edukacja* koncentruje się na monitoringu jakości i potrzeb kształcenia, unowocześnianiu zasobów dla edukacji, podnoszeniu dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych oraz powiązaniu edukacji i gospodarki.

Założenia

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

1. Uwzględnienie idei przedsiębiorczości i aktywnej postawy na rynku pracy w możliwie najwcześniejszych etapach edukacji (rekomenduje się rozpoczęcie wdrażania instrumentów na etapie edukacji gimnazjalnej).
2. Priorytet dla projektów systemowych angażujących placówki edukacyjne z obszaru całego OF KNO (np. wspólne laboratoria, wspólne pracownie).
3. Nacisk na informatyzację placówek edukacyjnych.
4. Uwzględnianie efektywności kosztowej w przedsięwzięciach inwestycyjnych (np. poprzez organizację zakupów grupowych sprzętu edukacyjnego).
5. Rozwój umiejętności i kwalifikacji kadry systemu oświaty
6. Wspieranie kształcenia ustawicznego.

Rysunek 6 OS Edukacja – logika interwencji

Źródło: Opracowanie własne.

3.4.1. PI Monitoring jakości i potrzeb kształcenia

Tabela 9 Platforma interwencji – Monitoring jakości i potrzeb kształcenia

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wzrost świadomości w zakresie jakości i potrzeb kształcenia oraz ciągłe doskonalenie	wdrożenie monitoringu procesów edukacyjnych	opracowanie karty badań jakości kształcenia
		cykliczne badania jakości kształcenia

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

		opracowywanie i wdrażanie rozwiązań podnoszących jakość kształcenia, z wykorzystaniem istniejących baz edukacyjnych
--	--	---

Źródło: Opracowanie własne.

3.4.2. PI Nowoczesne zasoby dla edukacji

Tabela 10 Platforma interwencji – Nowoczesne zasoby dla edukacji

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
unowocześnienie bazy materialnej w placówkach edukacyjnych	zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej	tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego
		dostosowanie i doposażenie istniejącej infrastruktury wychowania przedszkolnego, w tym zakup specjalistycznego sprzętu i pomocy dydaktycznych do placówek wychowania przedszkolnego koniecznych do rozpoznawania potrzeb, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci niepełnosprawnych
	modernizacja infrastruktury edukacyjnej i sportowej	likwidacja bazowych niedostatków infrastrukturalnych
		informatyzacja wszystkich placówek edukacyjnych, w tym zapewnienie bezprzewodowego dostępu do Internetu
	doposażenie placówek edukacyjnych	zakup narzędzi TIK dla wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji
		zakup narzędzi do praktycznej nauki zawodu
		zakup narzędzi edukacji doświadczalno-laboratoryjnej dla wykorzystania metod eksperymentu w edukacji

Źródło: Opracowanie własne.

3.4.3. PI Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych

Tabela 11 Platforma interwencji – Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
zapewnienie wysokiej jakości dostępnych usług edukacyjnych	rozwój kompetencji pracowników placówek edukacyjnych	doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli przy tworzeniu i realizacji procesu dydaktycznego w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

		naukowego w edukacji, a także zapewnienia diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej i metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia
		wprowadzenie innowacji pedagogicznych
	innowacyjność edukacji na wszystkich etapach kształcenia	rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o zajęcia dodatkowe zwiększające szanse dzieci w ramach edukacji przedszkolnej
		indywidualizacja pracy z dzieckiem 3-4 letnim, w tym o specjalnych potrzebach edukacyjnych
		wykorzystanie metod eksperymentu w edukacji
		kontynuacja rządowego programu <i>Cyfrowa szkoła</i>
		zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
		zajęcia dodatkowe – rozwijające inne kompetencje i umiejętności
		indywidualizacja podejścia do ucznia, m. in. poprzez zapewnienie specjalistycznych narzędzi diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów niepełnosprawnych, realizację indywidualnych planów rozwoju
		wdrożenie programów doradztwo edukacyjno-kompetencyjno-zawodowego
		wsparcie dla kształcenia ustawicznego
	Utworzenie Subregionalnego Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Badań nad Bioróżnorodnością Centrum Doświadczenia Świata	budowa i wyposażenie
		opracowanie programów edukacyjnych związanych z naukami ścisłymi, przyrodniczymi

Źródło: Opracowanie własne.

3.4.4. PI Edukacja dla gospodarki

Tabela 12 Platforma interwencji – Edukacja dla gospodarki

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
powiązanie procesów kształcenia i	podniesienie kluczowych kompetencji uczniów oraz właściwych postaw	wdrażanie kompleksowych programów edukacyjnych kształtujących

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

potrzeb rynku pracy	niezbędnych do funkcjonowania na rynku pracy na wszystkich etapach kształcenia	kompetencje kluczowe na rynku pracy, m.in.: wsparcie nauki języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych i TIK
		wdrażanie kompleksowych programów kształtujących właściwe postawy: w tym w zakresie kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej, przedsiębiorczości oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia
	rozwój współpracy między jednostkami edukacji a rynkiem pracy oraz promowanie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych wśród młodzieży	cykliczne przeprowadzanie badania potrzeb kadrowych przedsiębiorstw;
		cykliczne przeprowadzenie pilotażowych badań predyspozycji zawodowych młodzieży
		rozwój doradztwa zawodowego
		tworzenie klas patronackich i rozwój systemu praktyk zawodowych
		wykłady eksperckie przedstawicieli biznesu
		realizacja projektów edukacyjnych kształtujących kompetencje zawodowe poprzez świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw i samorządu
	promowanie edukacji w przedmiotach ścisłych dla gospodarki opartej na wiedzy	wdrażanie projektów popularyzujących zainteresowanie badaniami laboratoryjnymi
	poprawa kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy	usługi kształcenia i szkolenia osób dorosłych w ramach systemu kształcenia formalnego i nieformalnego
		usługi doradcze dla osób dorosłych w zakresie wyboru kierunku kształcenia w kontekście potrzeb regionalnego rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne.

3.5. Obszar strategiczny *Zdrowie*

Obszar strategiczny *Zdrowie* koncentruje się na rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia oraz promocji zdrowego stylu życia i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym.

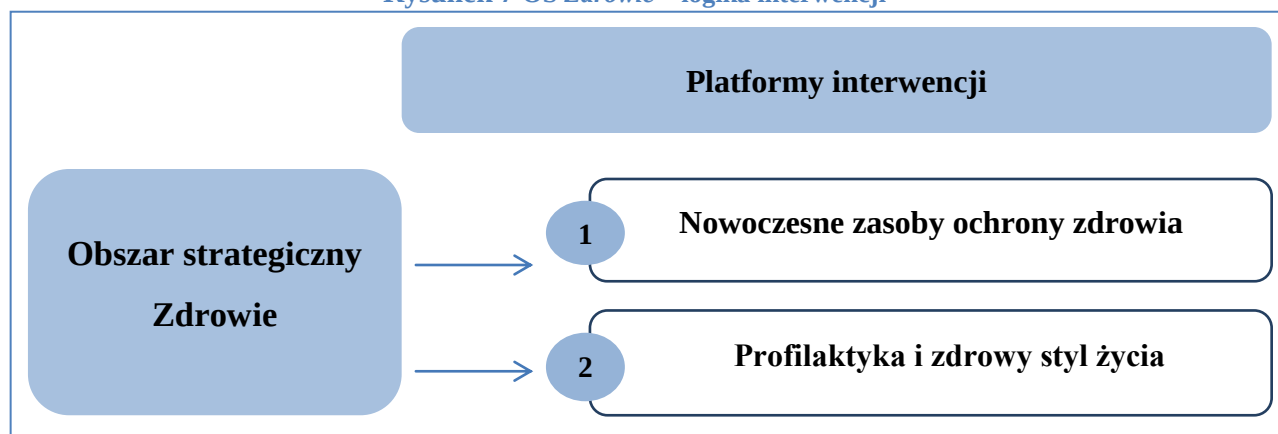
Założenia

1. Priorytet dla realizacji działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

2. Priorytet dla realizacji działań profilaktycznych, zarówno w zakresie działań miękkich, jak i podnoszenia standardów technicznych opieki zdrowotnej.
3. Priorytet dla wspierania rozwoju sektora usług uwzględniających i zaspokajających potrzeby starzejącej się populacji OF KNO.

Rysunek 7 OS Zdrowie – logika interwencji

Źródło: Opracowanie własne.

3.5.1. PI Nowoczesne zasoby ochrony zdrowia

Tabela 13 Platforma interwencji – Nowoczesne zasoby ochrony zdrowia

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych	wspólne zarządzanie ochroną zdrowia	specjalizacje powiatowe w ochronie zdrowia co najmniej na poziomie opieki szpitalnej, docelowo także na poziomie specjalistycznych zakładów opieki zdrowotnej
		cyfryzacja usług ochrony zdrowia, w tym organizacja systemu publicznego dostępu do usług ochrony zdrowia
		wdrożenie systemów zarządzania jakością w jednostkach opieki zdrowotnej
		koordynacja współpracy podmiotów ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych działających w obszarze

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

		ochrony zdrowia oraz jednostek naukowych
		wdrożenie mobilnej opieki zdrowotnej
		wdrożenie urlopu wytchnieniowego dla członka rodziny opiekującego się osobą chorą
	modernizacja infrastruktury technicznej i wyposażenia jednostek opieki zdrowotnej	dostosowanie warunków technicznych placówek medycznych do obowiązujących przepisów prawa i standardów dobrych praktyk
		doposażenie jednostek ochrony zdrowia w nowoczesny sprzęt medyczny
		racjonalizacja świadczeń całodobowej opieki medycznej
		wdrożenie systemu teleopieki
	nowoczesne kadry ochrony zdrowia	szkolenie personelu medycznego

Źródło: Opracowanie własne.

3.5.2. PI Profilaktyka i zdrowy styl życia

Tabela 14 Platforma interwencji – Profilaktyka i zdrowy styl życia

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu	organizacja i promocja programów profilaktycznych	prowadzenie skoordynowanych programów w zakresie promocji i profilaktyki zdrowia, przede wszystkim w zakresie chorób cywilizacyjnych, onkologicznych, kardiologicznych i innych jednostek chorobowych zgodnie z problematyką zdrowotną regionu
		wdrożenie badań screeningowych w populacji dzieci i młodzieży
		profilaktyka i szczepienia ochronne dla dzieci do lat 2
	promocja zdrowego stylu życia	wdrożenie programów edukacji i promocji zdrowia w jednostkach edukacyjnych
		wdrożenie programów edukacji perinatalnej
		promocja zdrowia i aktywności fizycznej w populacji seniorów

Źródło: Opracowanie własne.

3.6. Obszar strategiczny Społeczeństwo

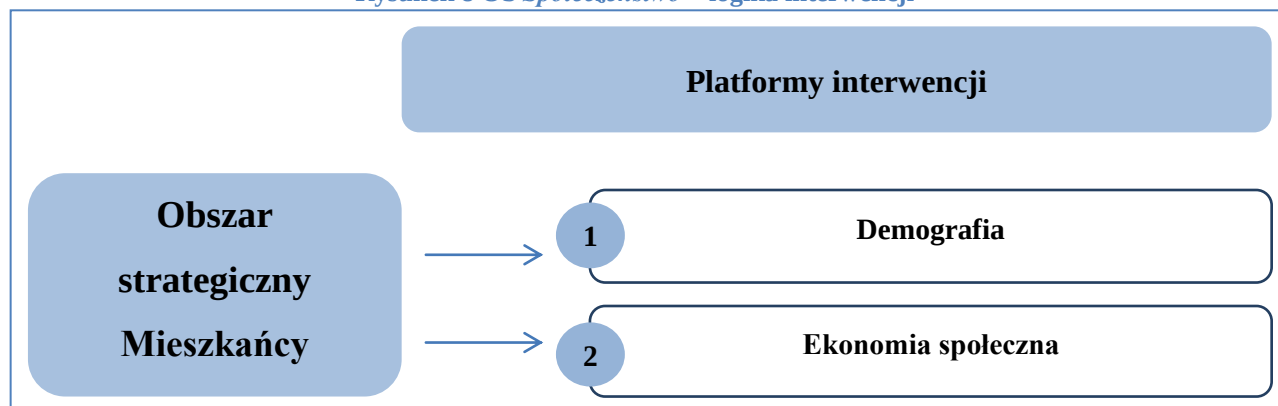
Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

Obszar strategiczny *Spoleczeństwo* koncentruje się na zagadnieniach demografii ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania zjawisku depopulacji.

Założenia

1. Kobieta jest pełnoprawnym uczestnikiem życia społeczno-gospodarczego, a wsparcie kobiet w zakresie powrotu na rynek pracy po okresie ciąży/ urlopu macierzyńskiego stanowi o jakości prowadzonej polityki prorodzinnej i depopulacyjnej.
2. Ograniczeniu odpływu osób w wieku produkcyjnym mobilnym służy wprowadzanie korzystnych warunków mieszkaniowych oraz wprowadzanie instytucjonalnych rozwiązań wspomagających funkcjonowanie rodziny.
3. Priorytet na oddolny, obywatelski charakter inicjatyw ekonomii społecznej.

Rysunek 8 OS *Spółeczeństwo* – logika interwencji

Zródło: Opracowanie własne.

3.6.1. PI Demografia

Tabela 15 Platforma interwencji – Demografia

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
przeciwdziałanie depopulacji i wykluczeniu oraz poszanowanie potrzeb seniorów	rozwój system ulg finansowych, parafinansowych i pozafinansowych	sprzedaż działek budowlanych na preferencyjnych warunkach finansowych
		ulgi w podatku od nieruchomości
		wprowadzenie karty wielkiej rodziny
	rozwój opieki przedszkolno-żłobkowej	organizacja przedszkoli samorządowych, w tym budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów na cele przedszkolne
		organizacja żłobków samorządowych, w tym budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów na cele opieki żłobkowej
		współpraca z prywatnymi przedszkolami
		realizacja/ kontynuacja projektów w zakresie opiekunek dziennych
		pokrycie kosztów opieki/utrzymania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
		aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia i sprawujących opiekę na dziećmi do lat 3 wynikająca z ich zdiagnozowanych potrzeb
	rozwój instrumentów polityki mieszkaniowej	inwestycje w budownictwo komunalne i socjalne
		uzbrajanie działek pod budownictwo mieszkaniowe, w tym komunalne i socjalne

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	wsparcie rodziny przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze, w tym w sytuacji zagrożenia utraty możliwości opieki nad dziećmi oraz wsparcie pieczy zastępczej
		poprawa dostępu do mieszkań chronionych/ wspomaganych/ treningowych
		wdrażanie programów ukierunkowanych na aktywizację społeczno-zawodową z zastosowaniem instrumentów m.in. aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
		usługi reintegracji i aktywizacji społeczno-zawodowej w szczególności w CIS, KIS, ZAZ, WTZ
		kompleksowa integracja dzieci i młodzieży wymagającej resocjalizacji
	aktywizacja seniorów	przystosowanie wybranych obiektów komunalnych na potrzeby domów dziennej opieki organizacja mieszkań serwisowanych dla seniorów
	wdrażanie projektów społecznych	projekty III sektora

Źródło: Opracowanie własne.

3.6.2. PI Ekonomia społeczna

Tabela 16 Platforma interwencji – Ekonomia społeczna

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
rozwój społeczności lokalnej	aktywizacja podmiotów ekonomii społecznej	utworzenie platformy transferu wiedzy na temat ekonomii społecznej i wymiana doświadczeń
		wsparcie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej, w tym doradcze i finansowe
		świadczenie usług dla wsparcia ekonomii społecznej, w tym usług animacyjnych, inkubacyjnych i dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej
		wsparcie dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej
		podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników podmiotów ekonomii społecznej

Źródło: Opracowanie własne.

3.6.3. PI E-włączenie mieszkańców

Tabela 17 Platforma interwencji – E-włączenie mieszkańców

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
Wzrost poziomu wykorzystania narzędzi TIK i e-usług	rozwój infrastruktury informatycznej w tym na potrzeby administracji publicznej	rozwój infrastruktury dostępowej
		rozwój aplikacji i systemów bazodanowych, służących poprawie efektywności zarządzania oraz upowszechnianiu komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych
	rozwój elektronicznych usług publicznych szczebla	rozwój elektronicznych usług publicznych szczebla regionalnego/lokalnego, w tym m.in. projektów z zakresu e-administracji, e-zdrowia, e-kultury, systemów informacji przestrzennej
		digitalizacja zasobów kulturowych i naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/lokalnego, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do tych zasobów

Źródło: Opracowanie własne.

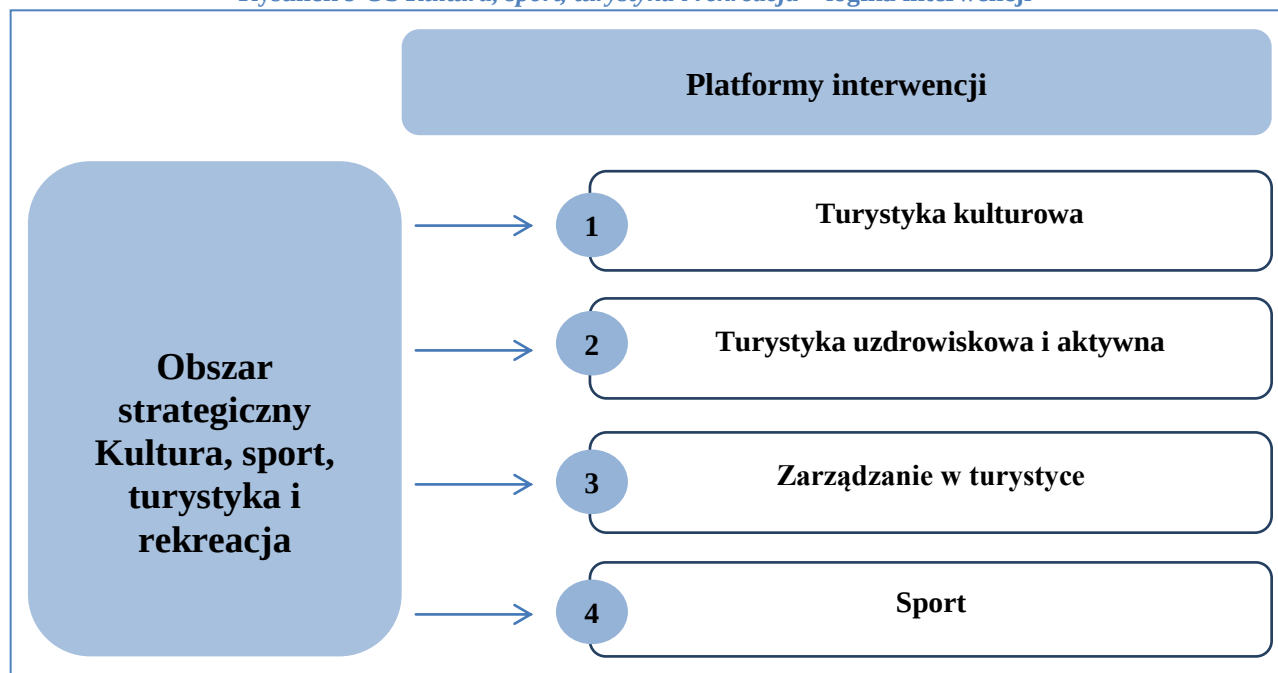
3.7. Obszar strategiczny *Kultura, sport, turystyka i rekreacja*

Obszar strategiczny *Kultura, sport, turystyka i rekreacja* koncentruje się na rozwoju turystyki kulturowej, uzdrowiskowej i aktywnej oraz zarządzaniu w turystyce.

Założenia

1. Zasoby endogeniczne subregionu jako czynnik wzrostu.
2. Produkty sieciowe łączące elementy poznawcze (turystyka kulturowa, sakralna) i elementy aktywne (turystyka rowerowa, piesza, uzdrowiskowa) są zdolne do skutecznego konkutowania na rynku usług turystycznych.
3. Zaangażowanie III sektora.
4. Priorytet dla rozwoju infrastruktury turystycznej umożliwiającej tworzenie produktów sieciowych o zasięgu OF KNO.
5. Zasięg informacji o ofercie turystycznej powinien być możliwie jak najszerszy.

Rysunek 9 OS Kultura, sport, turystyka i rekreacja – logika interwencji

Zródło: Opracowanie własne.

3.7.1. PI Turystyka kulturowa

Tabela 18 Platforma interwencji – Turystyka kulturowa

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wykorzystanie endogenicznego potencjału zasobów kulturowych	zachowanie i rozwój cennych zasobów kulturowych, historycznych i naturalnych	odbudowa, przebudowa, konserwacja, remont renowacja, restauracja i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowo-historycznego oraz adaptacja istniejącej infrastruktury na rzecz ochrony dorobku kulturalnego wraz z wyposażeniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych
		zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego przed zagrożeniami mogącym spowodować uszczerbek dla ich wartości; przeciwdziałanie kradzieży, w tym montaż monitoringu, instalacji alarmowych, przeciwpożarowych itp.
	udostępnienie zasobów kulturowych i historycznych oraz ułatwienie ich wykorzystania społeczno-	konserwacja muzealiów, archiwaliów, starodruków, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych
		ułatwienie dostępu do obiektów cennych kulturowo i historycznie poprzez tworzenie sieci szlaków pieszych i rowerowych wraz z infrastrukturą

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	gospodarczego	towarzyszącą wpływających również na wzrost atrakcyjności turystycznej
		dostosowanie obiektów zabytkowych do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej
		dostosowanie obiektów cennych kulturowo do potrzeb osób niepełnosprawnych
		wykonanie niezbędnych prac renowacji i modernizacji zabytkowych kościołów drewnianych
		utworzenie parku tematycznego promującego walory turystyczne obszaru funkcjonalnego
	innowacje w kulturze	organizacja konkursów na innowacje w kulturze
		cyfrowe udostępnienie zasobów kulturowo-historycznych/ digitalizacja, w tym działania dotyczące wykorzystania, rozwoju aplikacji i usług teleinformatycznych związanych z kulturą i turystyką

Źródło: Opracowanie własne.

3.7.2. PI Turystyka uzdrowiskowa i aktywna

Tabela 19 Platforma interwencji – Turystyka uzdrowiskowa i aktywna

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
wykorzystanie potencjału zasobów krajobrazowych	rozwój usług uzdrowiskowo-rekreacyjnych w oparciu o zasoby wód geotermalnych i mineralnych	przeprowadzenie odwiertów próbnych
		wykonanie wstępnej dokumentacji technicznej i kosztorysowej
		pozyskanie inwestorów na zagospodarowanie istniejących i nowo zidentyfikowanych odwiertów
	rozwój infrastruktury turystyki aktywnej	budowa i przebudowa szlaków przyrodniczo-kulturowych z infrastrukturą towarzyszącą
		zagospodarowanie terenów nadrzecznych i zbiorników wodnych

Źródło: Opracowanie własne.

3.7.3. PI Zarządzanie w turystyce

Tabela 20 Platforma interwencji – Zarządzanie w turystyce

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
rozwiązania systemowe w turystyce	promocja zasobów turystycznych	stworzenie wspólnej marki OF KNO
		utworzenie sieci centrów informacji turystycznej
		budowa wielojęzycznego portalu turystycznego
		utworzenie parku miniatur drewnianego budownictwa sakralnego
		e-usługi w obszarze turystyki

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	stymulowanie współpracy podmiotów turystycznych	projekty wspólne instytucji kultury
		sieciowanie produktów turystycznych
		projekty wspólne NGO's na rzecz turystyki

Źródło: Opracowanie własne.

3.7.4. PI Sport

Tabela 21 Platforma interwencji – Sport

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
aktywizacja sportowa mieszkańców	rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej	rozbudowa/ modernizacja infrastruktury sportowej oraz doposażenie placówek edukacyjnych
		modernizacja infrastruktury sportowej zlokalizowanej na terenach mieszkalnych
	popularyzacja sportu i aktywnego stylu życia	organizacja imprez sportowych o zasięgu regionalnym
		wspieranie inicjatyw sportowych i działalności sportowej jednostek edukacyjnych i organizacji trzeciego sektora
		zatrudnienie tak zwanych trenerów osiedlowych animujących zajęcia sportowe na obszarach mieszkalnych

Źródło: Opracowanie własne.

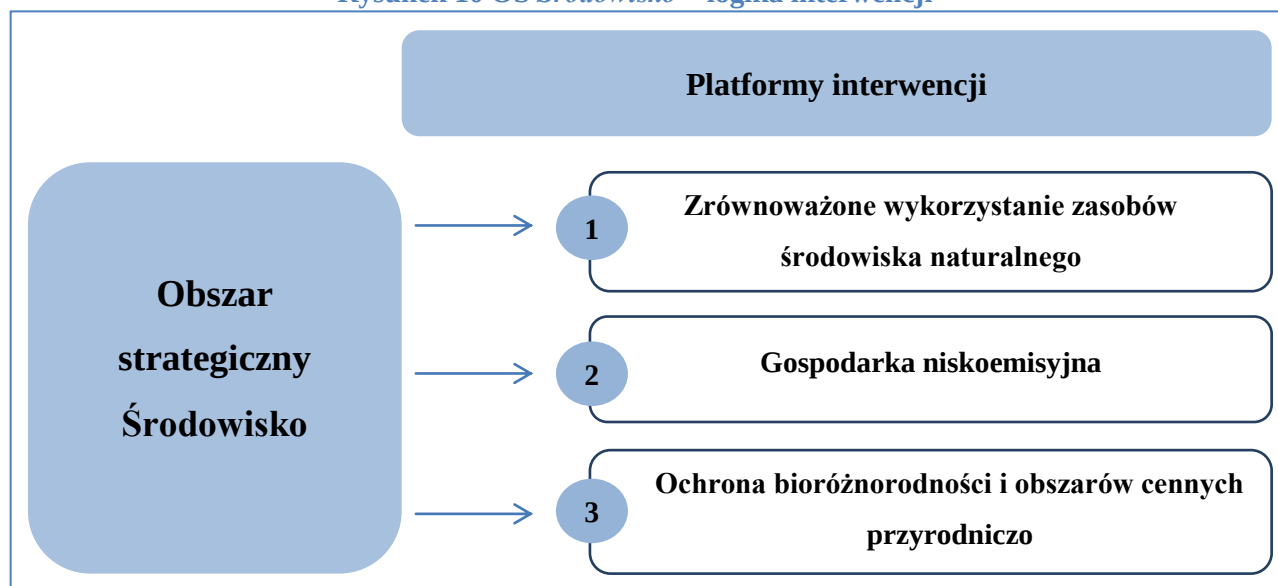
3.8. Obszar strategiczny Środowisko

Obszar strategiczny *Środowisko* koncentruje się na rozwoju infrastruktury zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska naturalnego, rozwoju gospodarki niskoemisyjnej oraz ochrony bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo.

Założenia

1. Priorytet inwestycyjny dla projektów z zakresu rozwoju infrastruktury kanalizacji sanitarnej i gospodarki odpadami.
2. Wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych w jednostkach administracji publicznej będzie stanowić przykład dla realizacji podobnych działań w sektorze prywatnym.

Rysunek 10 OS Środowisko – logika interwencji

Źródło: Opracowanie własne.

3.8.1. PI Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Tabela 22 Platforma interwencji – Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
zdrowe i czyste środowisko naturalne	doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	rozwój systemu segregacji i zbiórki odpadów, w tym optymalizacja rozmieszczenia punktów zbiórki odpadów oraz zakup wyposażania
		rozwój systemu przetwarzania odpadów, w tym budowa instalacji ponownego wykorzystywania, recyklingu, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów
		budowa lub zakup instalacji służących do likwidacji i neutralizacji złożonych odpadów zagrażających środowisku
		rekultywacja składowisk odpadów
	doskonalenie systemu gospodarki wodno-ściekowej	prorowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami
		budowa, przebudowa, remont obiektów budowlanych oraz zakup lub modernizacja urządzeń do odprowadzania, oczyszczania i przesyłu ścieków, tj. kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków, innych urządzeń wodno-ściekowych zmniejszających negatywne oddziaływanie na środowisko
	monitorowanie zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska	opracowanie baz danych dotyczących zanieczyszczenia lasów, jakości gleb, wód i

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	naturalnego	powietrza
		organizacja stanowisk do informowania mieszkańców o występującym zanieczyszczeniu oraz wdrożenie systemu powiadamiania SMS w powiązaniu z system alarmowania osób funkcyjnych zarządzania kryzysowego
	podejmowanie działań zwiększających świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i ekologii	realizacja kampanii informacyjno-promocyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

3.8.2. PI Gospodarka niskoemisyjna

Tabela 23 Platforma interwencji – Gospodarka niskoemisyjna

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
ochrona powietrza	wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii oraz wykorzystanie OZE	opracowanie koncepcji polityki energetycznej OF KNO
		opracowanie audytów energetycznych dla sektora publicznego jako elementu projektów
		zastosowanie energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii
		zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzanie systemów zarządzania energią
		zastosowanie energooszczędnych technologii w przedsiębiorstwach
		głęboka modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach
		instalacje służące do wytwarzania, przetwarzania, magazynowania oraz przesyłu energii ze źródeł odnawialnych, jako uzupełniający element projektu
		audyt energetyczny dla MSP jako element kompleksowy projektu
		wsparcie zastosowania energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii, poprzez instrumenty finansowe
		wsparcie zastosowania technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, wprowadzania systemów zarządzania energią, poprzez instrumenty finansowe
		wsparcie zastosowania energooszczędnych technologii w przedsiębiorstwach, poprzez instrumenty finansowe
		wsparcie głębokiej modernizacji energetycznej budynków w przedsiębiorstwach, poprzez instrumenty finansowe
		wsparcie instalacji służących do wytwarzania, przetwarzania, magazynowania oraz przesyłu energii ze źródeł odnawialnych, jako uzupełniający element projektu, poprzez instrumenty finansowe
		wsparcie audytu energetycznego dla MSP jako element kompleksowy projektu, poprzez instrumenty finansowe.
		wsparcie rozwoju energetyki w oparciu o źródła odnawialne, poprzez instrumenty finansowe
	promocja gospodarki niskoemisyjnej oraz produkcji i dystrybucji energii odnawialnej na terenie OF KNO	realizacja kampanii informacyjno-promocyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

3.8.3. PI Ochrona bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo

Tabela 24 Platforma interwencji – Ochrona bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
zachowanie obszarów cennych przyrodniczo dla przyszłych pokoleń	ochrona gatunków i obszarów cennych przyrodniczo	monitoring różnorodności biologicznej i prowadzenie bazy danych oraz przetwarzanie i udostępnianie informacji ilościowych i jakościowych o stanie bioróżnorodności
		reintrodukcja, ochrona ex situ, ochrona in situ gatunków zagrożonych, ochrona i odbudowa zdegradowanych i zagrożonych siedlisk przyrodniczych
		ochrona obszarów cennych przyrodniczo, w tym opracowanie planów/programów/inwentaryzacji
		tworzenie centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime;
		budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie obiektów, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, niezbędnych do realizacji zadań z zakresu ochrony różnorodności biologicznej oraz prowadzenia działalności w zakresie edukacji ekologicznej, podniesienie standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody
		opracowanie planów/programów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo, inwentaryzacji przyrodniczej
		wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych
		koordynacja współpracy podmiotów działających w zakresie ochrony bioróżnorodności, w tym wspólne ćwiczenia służb ratowniczych i współdziałających

Źródło: Opracowanie własne.

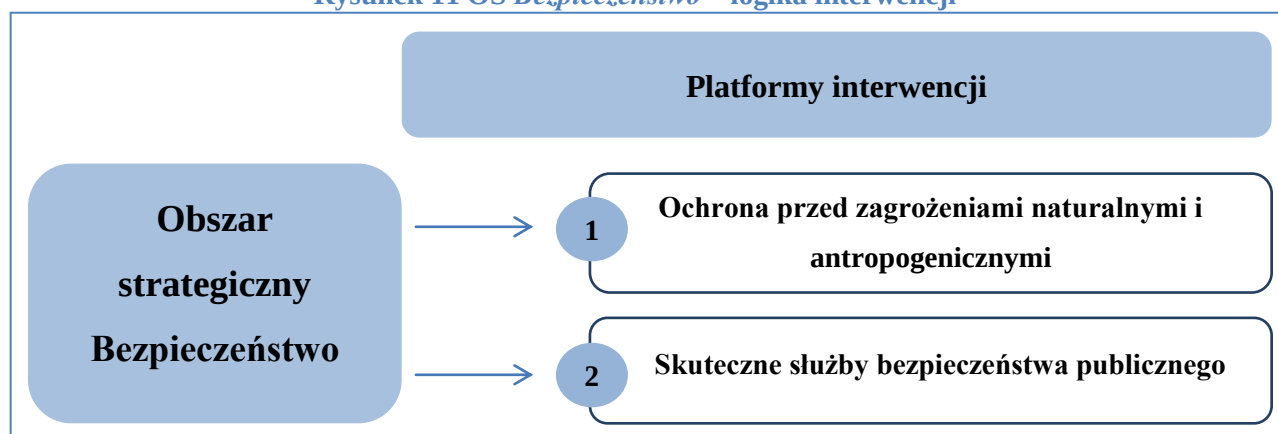
3.9. Obszar strategiczny *Bezpieczeństwo*

Obszar strategiczny *Bezpieczeństwo* koncentruje się na doskonaleniu systemu ochrony przed zagrożeniami pochodzenia naturalnego lub będącymi skutkiem działań człowieka oraz podnoszeniu skuteczności działania służb czuwających nad bezpieczeństwem publicznym.

Założenia

1. Priorytet dla projektów monitorowania zagrożeń, w tym tworzenia stanowisk do gromadzenia i analizowania danych.

Rysunek 11 OS *Bezpieczeństwo* – logika interwencji

Źródło: Opracowanie własne.

3.9.1. PI Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi i antropogenicznymi

Tabela 25 Platforma interwencji – Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi i antropogenicznymi

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego	doskonalenie systemu monitoringu zagrożeń	budowa stanowisk pomiarowych i innych narzędzi w zakresie monitoringu środowiska
		organizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń
		technologiczne i programowe wsparcie systemów informatycznych i łącznościowych stanowisk kierowania służb ratunkowych
	rozwój infrastruktury ochrony przed zagrożeniami naturalnymi	organizacja stanowisk do informowania mieszkańców o występującym zagrożeniu
		rozwój infrastruktury retencyjnej i melioracyjnej
	rozwój zasobów gminnych i powiatowych instytucji ochrony pożarowej i powodziowej oraz zasobów usuwania skutków klęsk	zakup środków transportowych oraz sprzętu specjalistycznego do zapobiegania i likwidacji skutków klęsk żywiołowych i poważnych awarii środowiskowych, w tym wsparcie techniczne

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

	żywiolowych i katastrof	krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego
		rozbudowa i doposażenie gminnych i powiatowych magazynów przeciwpowodziowych, w tym zakup zapór i worków przeciwpowodziowych, pomp szlamowych dużej wydajności, agregatów prądotwórczych

Źródło: Opracowanie własne.

3.9.2. PI Skuteczne służby bezpieczeństwa publicznego

Tabela 26 Platforma interwencji – Skuteczne służby bezpieczeństwa publicznego

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania
poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego	rozwój systemu monitoringu	identyfikacja miejsc o wysokim natężeniu zjawisk patologicznych, w tym głównie przestępczości
		budowa stanowisk monitoringowych oraz rozwój narzędzi powiadamiania o występujących zdarzeniach
		technologiczne i programowe wsparcie systemów informatycznych i łącznościowych stanowiska kierowania służb ratunkowych
	doskonalenie współpracy służb bezpieczeństwa publicznego	współpraca powiatowych centrów zarządzania kryzysowego, podmiotów administracji zespolonej i niezespolonej, których zadania wiążą się z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego, w tym wymiana i przetwarzanie danych pomiędzy podmiotami; wspólne szkolenia i ćwiczenia służb ratowniczych i współdziałających

Źródło: Opracowanie własne.

3.10. Matryca zależności dla płaszczyzn interwencji

Dla przedstawionych płaszczyzn interwencji sporządzono matrycę zależności, tak aby zidentyfikować te płaszczyzny, których realizacja będzie miała największe oddziaływanie na powodzenie wdrażania innych płaszczyzn, a tym samym na osiągnięcie wizji i realizację misji OF KNO. Wzajemne oddziaływania poszczególnych PI oceniono według niniejszej skali:

- 0 – brak zależności;
- 1 – zależność słaba;
- 2 – zależność silna.

Do płaszczyzn interwencji, które będą najsilniej oddziaływać na efekt końcowy wdrażania SR OF KNO należą³:

³ Tabela – kolor zielony.

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

- PI *Rewitalizacja przestrzeni publicznych* – która będzie oddziaływać przede wszystkim na inne procesy rewitalizacyjne, demografię, gospodarkę niskoemisyjną a w nieco mniejszym stopniu na turystykę, ekonomię społeczną, atrakcyjność inwestycyjną i edukację;
- PI *Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny* – która będzie oddziaływać przede wszystkim na atrakcyjność inwestycyjną, gospodarkę niskoemisyjną i turystykę, a także na dostęp do edukacji, uczestnictwo w programach profilaktycznych, czy bezpieczeństwo komunikacyjne;
- PI *Infrastruktura drogowa i towarzysząca* – która będzie oddziaływać przede wszystkim na atrakcyjność inwestycyjną, rewitalizację przestrzeni publicznych, rozwój zrównoważonego transportu, turystyki, bezpieczeństwo, jak również na demografię i dostępność edukacji.

Do płaszczyzn interwencji, które będą najsilniej uzależnione od realizacji innych PI należą⁴:

- PI *Demografia* – osiągnięcie celu strategicznego jest uzależnione między innymi od efektywnej realizacji PI *Atrakcyjność inwestycyjna*, *Rewitalizacja przestrzeni publicznych* , *Rewitalizacja substancji mieszkaniowej*, *Rewitalizacja społeczna*, *Nowoczesne zasoby dla edukacji*, *Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych*, *Edukacja dla gospodarki*, *Nowoczesne zasoby ochrony zdrowia*, *Profilaktyka i zdrowy styl życia*;
- PI *Rewitalizacja społeczna* – osiągnięcie celu strategicznego jest uzależnione między innymi od efektywnej realizacji PI *Rewitalizacja substancji mieszkaniowej* , *Nowoczesne zasoby dla edukacji*, *Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych*, *Edukacja dla gospodarki*, *Ekonomia społeczna*, *Turystyka kulturowa* , *Turystyka uzdrowiskowa i aktywna*, *Sport*;
- PI *Atrakcyjność inwestycyjna* – osiągnięcie celu strategicznego jest uzależnione między innymi od efektywnej realizacji PI *Innowacyjność sektora MŚP*, *Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny*, *Infrastruktura drogowa i towarzysząca*, *Monitoring jakości i potrzeb kształcenia*, *Edukacja dla gospodarki*, *Demografia*.
- PI *Rynek pracy* – osiągnięcie celu strategicznego jest uzależnione między innymi od efektywnej realizacji PI *Atrakcyjność inwestycyjna*, *Innowacyjność sektora MŚP*, *Internacjonalizacja i współpraca przedsiębiorstw*; *Rewitalizacja społeczna*, *Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych*, *Edukacja dla gospodarki*, *Demografia*, *Ekonomia społeczna*.

⁴ Tabela kolor pomarańczowy.

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

Tabela 27 Matryca powiązań PI

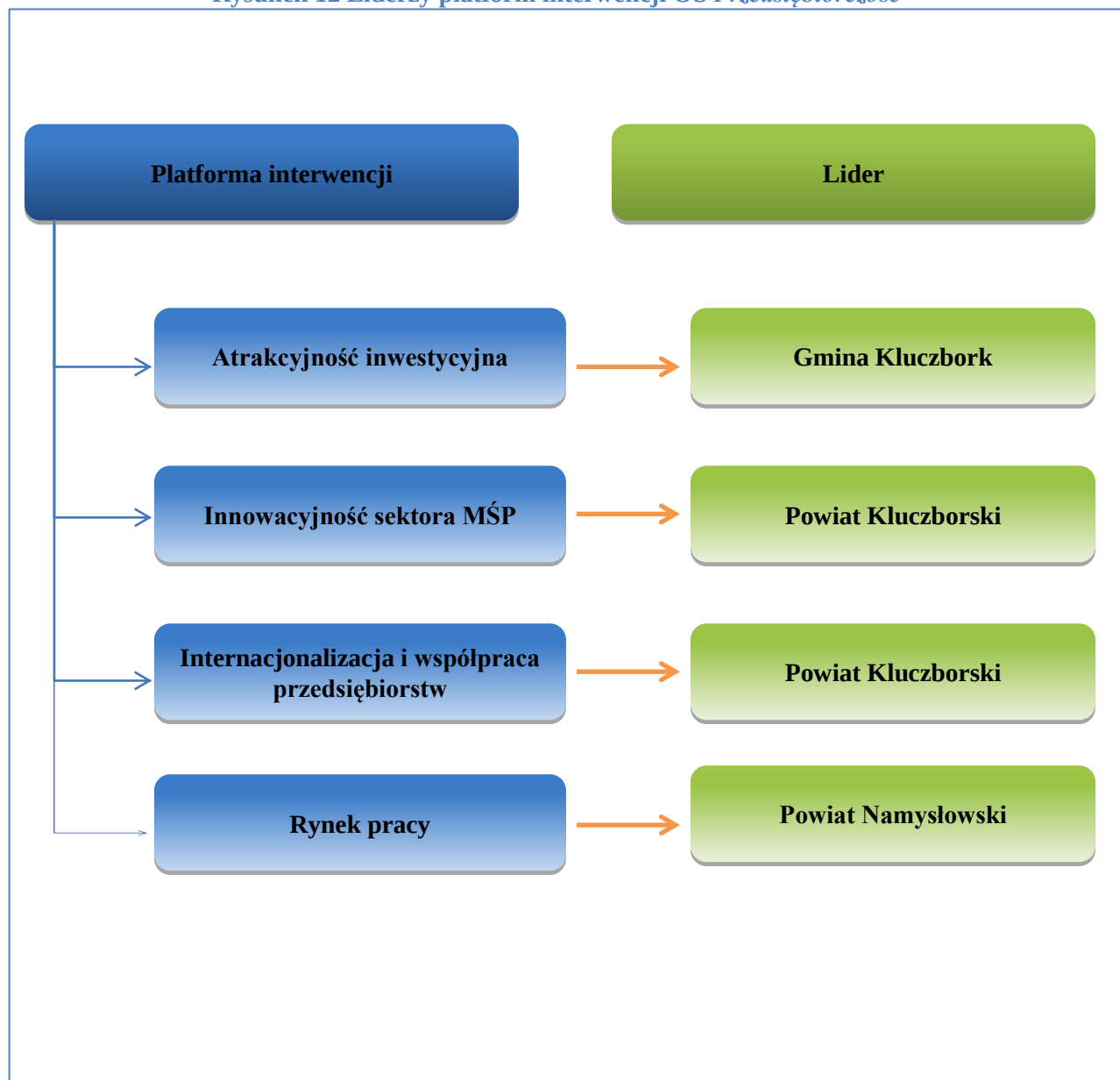
PI	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.	4.2.	4.3.	4.4.	5.1.	5.2.	6.1.	6.2.	7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	8.1.	8.2.	8.3.	9.1.	9.2.	Suma
1.1.		2	2	2	1	1	0	0	1	2	1	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
1.2.	2		2	2	0	0	0	0	0	2	2	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	12
1.3.	1	2		2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
1.4.	2	2	2		0	0	1	0	2	0	0	1	2	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
2.1.	2	0	0	1		2	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	2	0	1	0	15
2.2.	2	0	0	1	2		2	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0	0	2	0	15
3.1.	1	0	0	1	0	1		2	2	0	1	1	0	0	0	2	1	2	1	1	0	1	2	0	1	0	19
3.2.	0	0	0	0	0	0	2		2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	2	0	1	0	10
3.3.	0	0	0	2	0	0	1	1		0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
4.1.	2	2	0	1	0	0	0	0	1		2	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
4.2.	1	2	0	0	0	0	0	0	2	0		2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
4.3.	0	0	0	2	0	0	0	0	2	1	1		1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
4.4.	2	2	2	2	0	0	0	0	2	1	1	1		0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
5.1.	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0		2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	8
5.2.	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1		2	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	7
6.1.	2	2	0	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
6.2.	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1		1	1	0	1	0	0	0	1	0	7
7.1.	0	0	0	0	1	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1		2	2	0	0	0	0	0	0	11
7.2.	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2		2	1	0	0	0	0	0	10
7.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2		2	0	0	0	0	0	7
7.4.	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0		0	0	0	0	0	6
8.1.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		1	2	1	0	5
8.2.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2		2	1	0	6
8.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1		1	0	4
9.1.	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	2	1	2		1	13
9.2.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	2	0	2	2		11
Suma	17	12	6	22	8	4	11	4	24	6	8	8	12	2	5	29	6	12	13	5	7	10	10	8	14	1	

Źródło: Opracowanie własne.

4. Liderzy platform interwencji

4.1. Obszar strategiczny *Przedsiębiorczość*

Rysunek 12 Liderzy platform interwencji OS *Przedsiębiorczość*

Źródło: Opracowanie własne.

4.2. Obszar strategiczny Transport

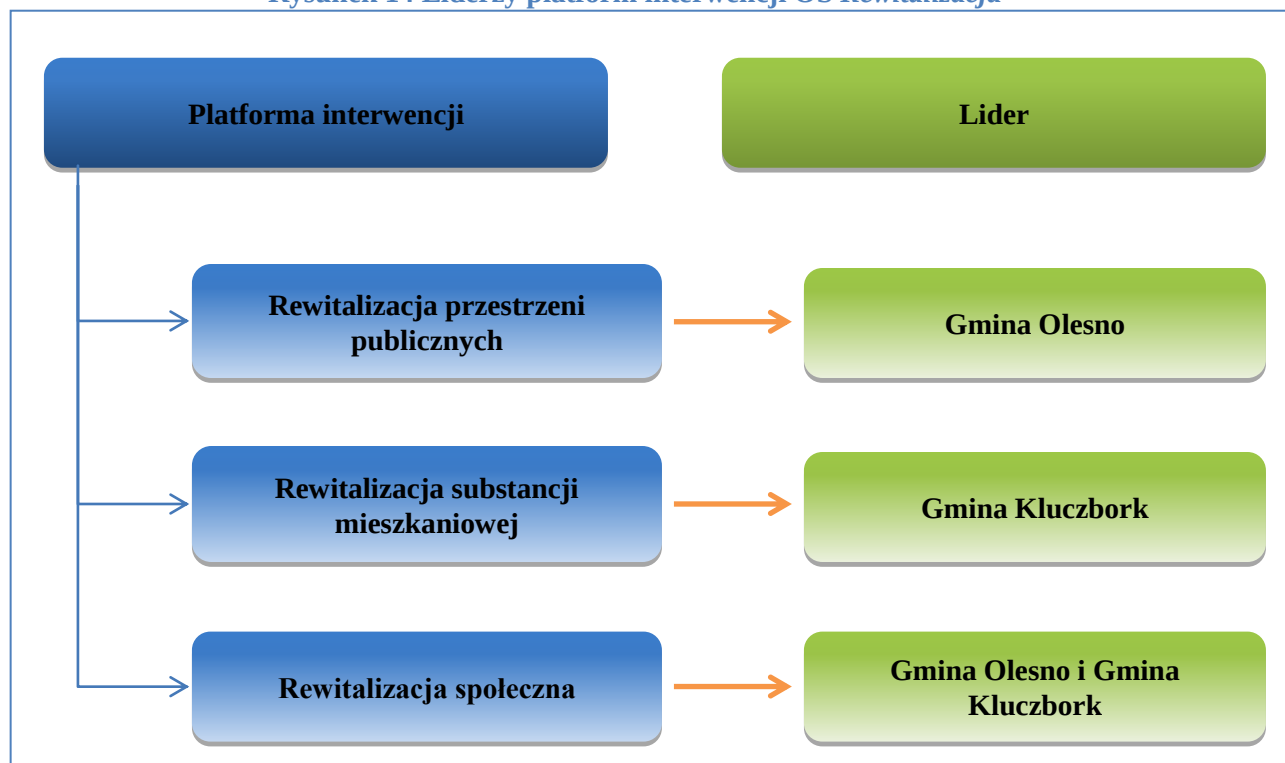
Rysunek 13 Liderzy platform interwencji OS Transport

Źródło: Opracowanie własne.

4.3. Obszar strategiczny Rewitalizacja

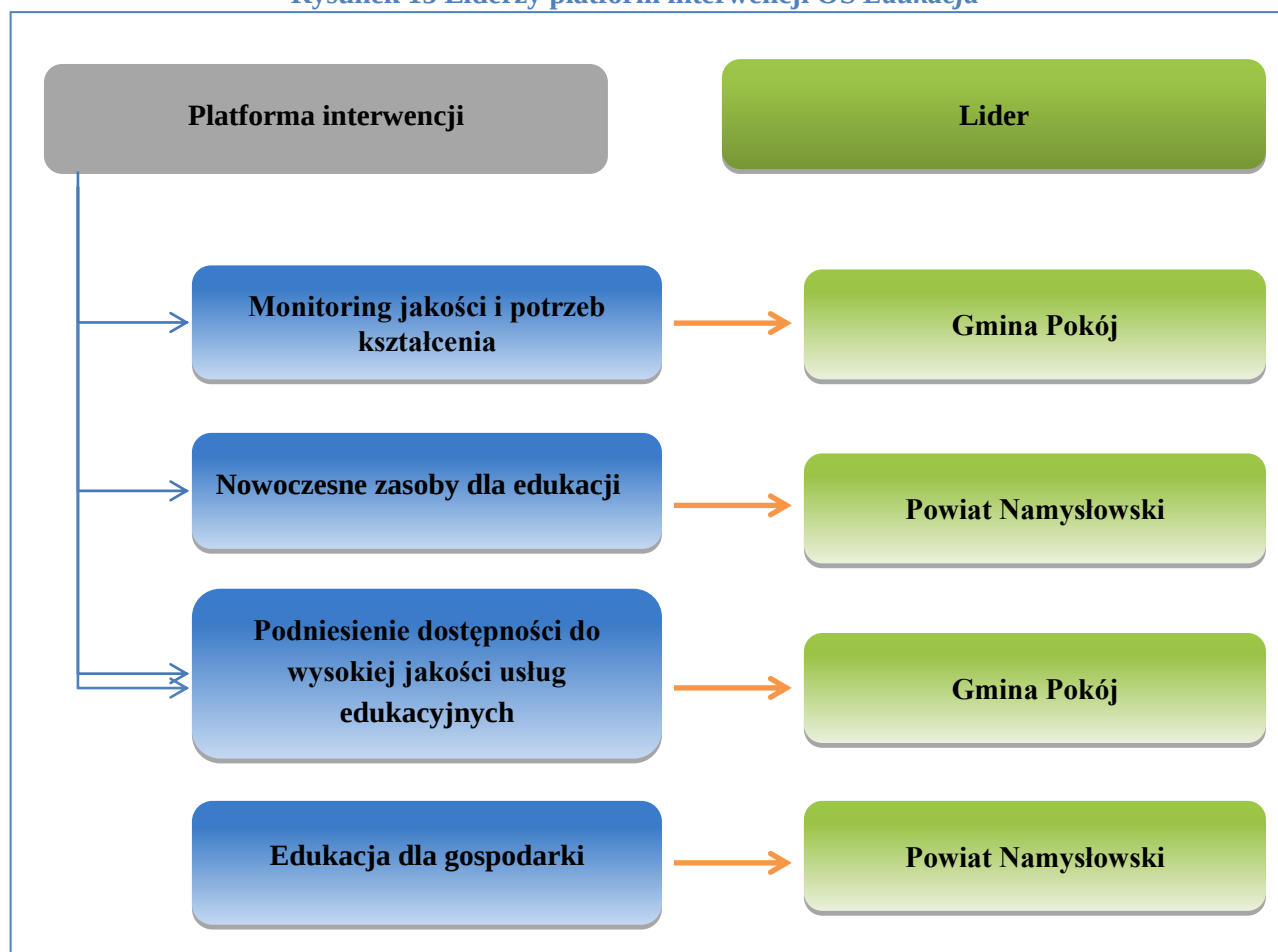
Rysunek 14 Liderzy platform interwencji OS Rewitalizacja

Źródło: Opracowanie własne.

4.4. Obszar strategiczny *Edukacja*

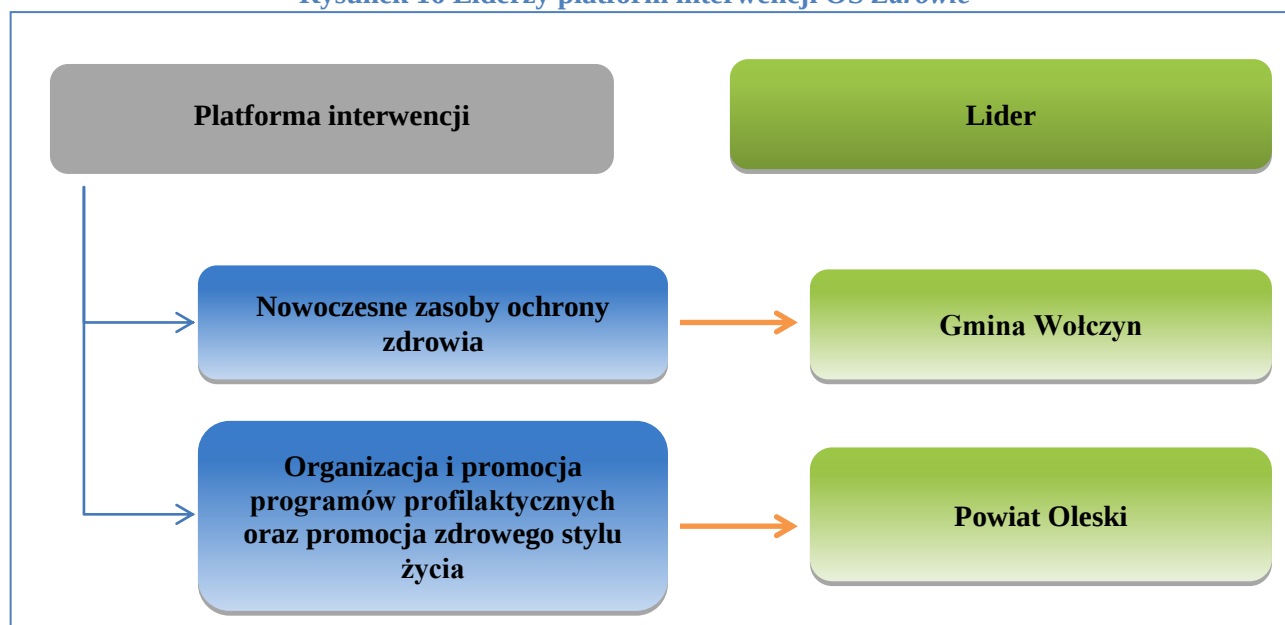
Rysunek 15 Liderzy platform interwencji OS *Edukacja*

Źródło: Opracowanie własne.

4.5. Obszar strategiczny *Zdrowie*

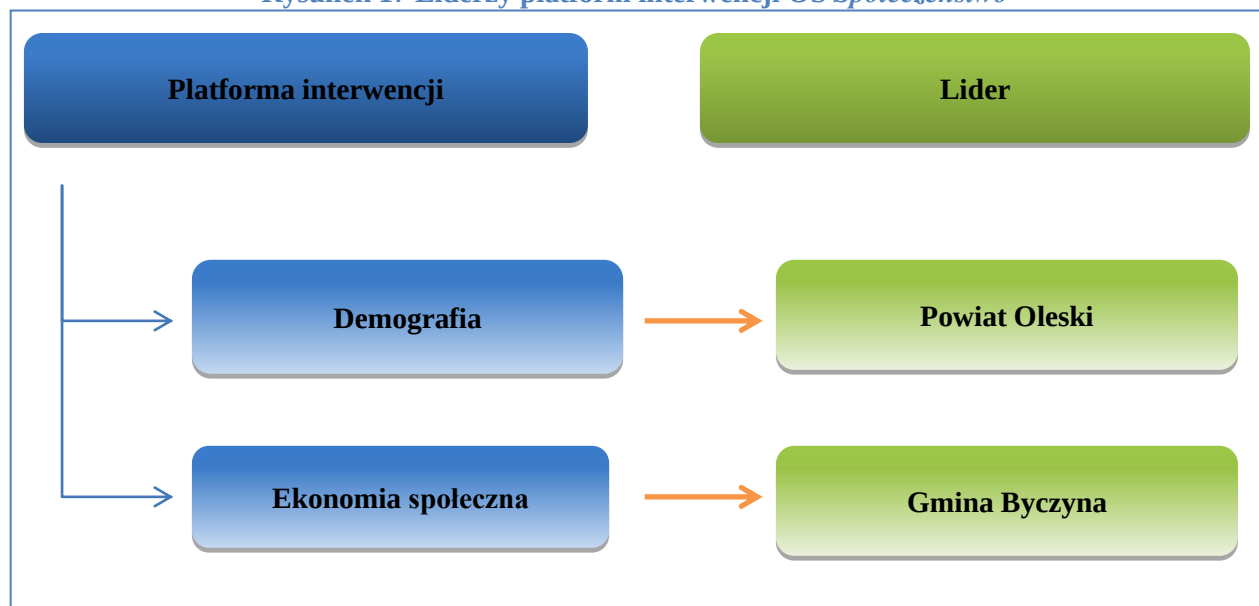
Rysunek 16 Liderzy platform interwencji OS *Zdrowie*

Źródło: Opracowanie własne.

4.6. Obszar strategiczny *Spoleczeństwo*

Rysunek 17 Liderzy platform interwencji OS *Spoleczeństwo*

Źródło: Opracowanie własne.

4.7. Obszar strategiczny *Kultura, sport, turystyka i rekreacja*

Rysunek 18 Liderzy platform interwencji OS *Kultura, sport, turystyka i rekreacja*

Źródło: Opracowanie własne.

4.8. Obszar strategiczny Środowisko

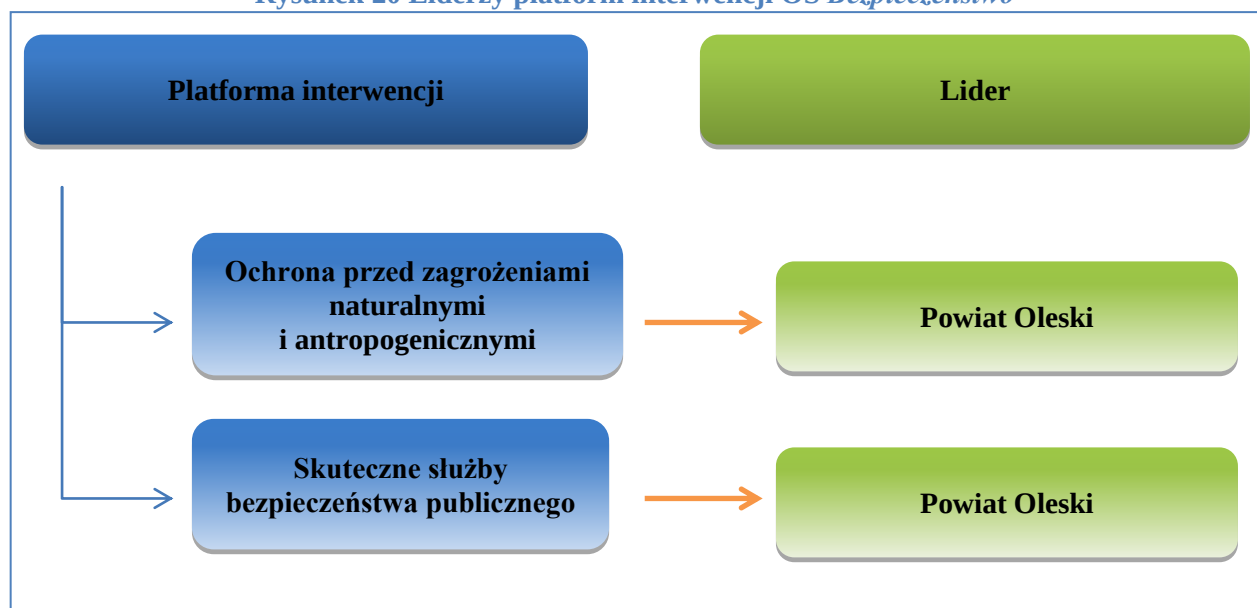
Rysunek 19 Liderzy platform interwencji OS Środowisko

Źródło: Opracowanie własne.

4.9. Obszar strategiczny *Bezpieczeństwo*

Rysunek 20 Liderzy platform interwencji OS *Bezpieczeństwo*

Źródło: Opracowanie własne.

4.10. Tablice współpracy

Analiza punktowa przeprowadzona na podstawie macierzy zaprezentowanej w rozdziale 3.10. *Matryca zależności dla płaszczyzn interwencji* wskazuje, że rdzeń współpracy będzie spoczywał na trzech samorządach powiatowych. Skuteczność prowadzonej współpracy będzie decydowała o efekcie wdrażania SR OF KNO. Z perspektywy efektu końcowego ważna będzie nie tylko jakość współpracy między wiodącymi liderami, ale także współpraca wewnętrzna w ramach potencjału danego lidera wiodącego.

Najgęstsza sieć współpracy legitymuje się Powiat Namysławski, który będzie współpracował w szczególności z Gminą Olesno, Gminą Kluczbork, Gminą Pokój i Powiatem Kluczborskim.

Tabela 28 Tablica współpracy – Powiat Namysławski

Powiat Namysławski	Gmina Kluczbork	Powiat Kluczborski	Powiat Namysławski	Gmina Olesno	Gmina Pokój	Gmina Wołczyn	Powiat Oleski	Gmina Byczyna
	15	11	7	18	11	0	11	3
Suma								76

Źródło: Opracowanie własne.

Powiat Oleski z kolei będzie najściślej współpracował z Gminą Kluczbork, Gminą Wołczyn. Powiat Oleski będzie w szczególności zobligowany do wzmocnienia potencjału wewnętrznego, gdyż gro zadań, którym lideruje jest wzajemnie powiązanych.

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

Tabela 29 Tablica współpracy – Powiat Oleski

Powiat Oleski	Gmina Kluczbork	Powiat Kluczborski	Gmina Olesno	Gmina Wołczyn	Powiat Oleski	Gmina Buczyna	Powiat Namysławski	Gmina Pokój	Gmina Świerczów
	9	4	6	7	8	2	4	2	4
Suma									46

Źródło: Opracowanie własne.

Podobnie przedstawia się sytuacja dla Powiatu Kluczborskiego, który również będzie zobligowany do wzmocnienia potencjału wewnętrznego. Ponadto podmiot ten będzie współpracował z Powiatem Namysławskim, Powiatem Oleskim i Gminą Kluczbork.

Tabela 30 Tablica współpracy – Powiat Kluczborski

Powiat Kluczborski	Gmina Kluczbork	Powiat Kluczborski	Powiat Namysławski	Gmina Olesno	Gmina Pokój	Gmina Wołczyn	Powiat Oleski	Gmina Świerczów
	5	7	9	3	4	3	6	2
Suma								39

Źródło: Opracowanie własne.

5. Lista projektów indykatywnych

Tabela 31 Lista projektów indykatywnych

L.p.	Tytuł projektu	OS	PI	Lider	Kluczowi interesariusze
1	Podniesienie inwestycyjnej atrakcyjności Subregionu Kluczbork – Namysłów – Olesno	P	P1	Gmina Kluczbork	j.s.t. OF KNO przedsiębiorcy jednostki generujące podaż pracy
2	Zintegrowany transport publiczny na obszarze funkcjonalnym Kluczbork – Namysłów – Olesno	T	T1	Powiat Kluczborski	j.s.t. OF KNO mieszkańcy, w tym dojeżdżający do pracy i jednostek edukacyjnych
3	Podniesienie atrakcyjności turystycznej subregionu	KSTR	KSTR1/ KSTR3	Gmina Olesno	j.s.t. OF KNO przedsiębiorstwa turystyczne stowarzyszenia turystyczne mieszkańcy
4	Utworzenie strefy uzdrowiskowo-rekreacyjnej obszaru funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno w oparciu i istniejące zasoby naturalne	KSTR	KSTR2	Gmina Pokój	Gmina Pokój przedsiębiorstwa turystyczne stowarzyszenia turystyczne mieszkańcy
5	Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami na terenie subregionu	Ś	Ś1	Gmina Namysłów	j.s.t. OF KNO mieszkańcy

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

6	Wspieranie rewitalizacji fizycznej gospodarczej i społecznej obszarów miejskich	R	R1/ R2/ R3	Gmina Namysłów Gmina Kluczbork	miasta OF KNO mieszkańcy osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem wspólnoty samorządowe
7	Utworzenie Subregionalnego Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Badań nad Bioróżnorodnością „Centrum Doświadczenia Świata”	E	E3	Powiat Namysławski	Gmina Pokój j.s.t. OF KNO placówki edukacyjne przedstawiciele III sektora mieszkańcy
8	Rozwój przedsiębiorczości w Subregionie Kluczbork – Namysłów – Olesno	P	P2/ P3	Powiat Kluczborski	j.s.t. OF KNO przedsiębiorcy jednostki generujące podaż pracy
9	Partnerstwo publiczno-społeczne Subregionu Kluczbork – Namysłów – Olesno na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej	M	M2	Gmina Byczyna	j.s.t. OF KNO przedstawiciele III sektora jednostki generujące podaż pracy
10	Ochrona, promocja i rozwój zasobów przyrodniczo-kulturowo-historycznych Stobrawskiej Strefy	KSRT, Ś	KSRT1 KSRT2 Ś3,	Powiat Namysławski	j.s.t. parafie

Źródło: Opracowanie własne.

6. Źródła finansowania

Najważniejszym źródłem finansowania działań strategicznych będą środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności). W finansowaniu działań SR OF KNO niezbędne będzie zaangażowanie środków pochodzących z niepublicznego rynku finansowego oraz rozwój instrumentów opartych na partnerstwie publiczno-prywatnym. Źródła finansowania SR OF KNO:

1. Środki publiczne samorządów tworzących OF KNO.
2. Krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:
 - środki finansowe transferowane w ramach Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020;
 - środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego;
 - inne zagraniczne środki finansowe;
 - krajowe środki finansowe;
 - inne źródła finansowania.
3. Komercyjne instrumenty finansowe, w tym:
 - pożyczki i kredyty bankowe;
 - leasing finansowy;
 - inne.
4. Inwestycje na niepublicznym rynku kapitałowym, w tym na rynku private equity.

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

Tabela 32 Źródła finansowania projektów indykatywnych

L.p.	Tytuł projektu	Koszt estymowany [k EUR]	Środki własne [k EUR]	Środki zewnętrzne [k EUR]		
				MF UE, MF EOG, inne	Środki krajowe	Inne
1.	Podniesienie inwestycyjnej atrakcyjności Subregionu Kluczbork – Namysłów – Olesno	30 000,0	4 500,0	25 500,0	0,0	0,0
2.	Zintegrowany transport publiczny na obszarze funkcjonalnym Kluczbork – Namysłów – Olesno	4 000,0	600,0	3 400,0	0,0	0,0
3.	Podniesienie atrakcyjności turystycznej subregionu	4 000,0	600,0	3 400,0	0,0	0,0
4.	Utworzenie strefy uzdrowiskowo-rekreacyjnej obszaru funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno w oparciu i istniejące zasoby naturalne	4 200,0	630,0	3 570,0	0,0	0,0
5.	Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami na terenie subregionu	4 000,0	600,0	3 400,0	0,0	0,0
6.	Wspieranie rewitalizacji fizycznej gospodarczej i społecznej obszarów miejskich	10 000,0	1 500,0	8 500,0	0,0	0,0
7.	Utworzenie Subregionalnego Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Badań nad Bioróżnorodnością „Centrum Doświadczenia Świata”	3 000,0	450,0	2 550,0	0,0	0,0
8.	Rozwój przedsiębiorczości w Subregionie Kluczbork – Namysłów – Olesno	1 800,0	270,0	1 530,0	0,0	0,0
9.	Partnerstwo publiczno-społeczne Subregionu Kluczbork – Namysłów – Olesno na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej	1 200,0	180,0	1 020,0	0,0	0,0
10.	Ochrona, promocja i rozwój zasobów przyrodniczo-kulturowo-historycznych Stobrawskiej Strefy	10 000,0	1 500,0	8 500,0	0,0	0,0
Suma		72 200,0	10 830,0	61 370,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne.

7. Monitoring i ewaluacja

7.1. Cel procedury

Celem niniejszej procedury jest określenie sposobu funkcjonowania systemu monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno. Procedura opisuje zatem schemat i tryb postępowania, wskazuje konkretne narzędzia monitoringu i ewaluacji oraz sposób pozyskiwania za ich pomocą danych, wprowadza zestaw wskaźników monitorowania, a także określa strukturę organizacyjną wraz z podziałem obowiązków pomiędzy uczestników procesu i harmonogramem pracy.

Prawidłowo skonstruowana procedura monitorowania i ewaluacji wdrażania Strategii Rozwoju OF KNO daje szansę na realizację uwzględnionych w niej założeń w formie procesu ciągłego i dynamicznego.

7.2. Różnice między monitoringiem a ewaluacją

Integralną częścią Strategii Rozwoju OF KNO jest monitorowanie i ewaluacja efektów jej realizacji (wdrażania). Sformułowanej raz strategii nie należy traktować jako zamkniętego dokumentu, który ma obowiązywać cały czas w niezmienionym kształcie, gdyż funkcjonująca jej postać została ukształtowana w określonych warunkach społecznych, ekonomicznych oraz politycznych, które są stanami dynamicznymi. Dlatego też osiągnięcie założonych celów wymaga systematycznego monitorowania zmian wewnętrznych oraz zewnętrznych uwarunkowań rozwoju danej jednostki, ciągłej obserwacji oraz oceny pozytywnych i negatywnych doświadczeń przy wdrażaniu strategii i opracowywania, a także wdrażania programów korygujących odstępstwa od uprzednio przyjętych planów⁵.

Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych w ramach strategii zadań oraz samej strategii, mający na celu zapewnienie zgodności realizacji zadań i strategii z wcześniej zatwierdzonymi jej założeniami i celami. Terminem ewaluacja nazywamy natomiast ocenę realizacji strategii rozwoju pod względem skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości zaplanowanych oraz wdrażanych działań zgodnych z celami zapisanymi w dokumencie⁶.

Ewaluacja jest zatem funkcjonalnie powiązana z monitoringiem, gdyż jest on podstawowym źródłem informacji (danych wtórnych) bardzo istotnych z punktu widzenia wykonujących

⁵ „System monitorowania i ewaluacji strategii. Nowotarski — nowatorski. Samorząd zorientowany projektowo”, Nowy Targ 2012, s. 17–18.

⁶ „Co to jest monitoring projektu? Co to jest ewaluacja projektu?”, dostęp online: www.poradnik.ngo.pl/x/619933 [2014-03-20].

ewaluację danej strategii. Efektywność i skuteczność funkcjonowania systemu monitoringu w dużej mierze determinuje jakość i rzetelność oraz koszt przeprowadzonych badań ewaluacyjnych⁷.

Podobieństw między monitorowaniem a ewaluacją należy dopatrywać się w tym, iż jeden i drugi proces bazuje na analizie informacji, której podstawą są wskaźniki. Podstawową różnicą jest to, że monitoring jest narzucony i obowiązkowy. Ponadto jest to proces współbieżny z harmonogramem. Ewaluacja natomiast może występować punktowo, w postaci: *ex ante* — oceny szacunkowej przed rozpoczęciem realizacji, *mid term* — przeprowadzenia nie później niż w ciągu roku następującego po zakończeniu połowy okresu realizacji oraz *ex post* — pełnej, przeprowadzanej najpóźniej w rok po zakończeniu realizacji. Krótkie porównanie procesu monitoringu z ewaluacją przedstawia się w następujący sposób⁸:

- monitorowanie:
 - rejestrowanie postępów z prowadzonych działań,
 - bieżące weryfikowanie zarówno tempa, jak i kierunku, w którym zmierza strategia;
- ewaluacja — szersze spojrzenie na strategię oraz sposób jej realizacji; zidentyfikowanie i ocena:
 - celów przedsięwzięcia,
 - sposobów realizacji, zamierzonych i niezamierzonych efektów wybiegających poza czas i miejsce wdrażania strategii.

Tabela 33 Różnice między monitoringiem a ewaluacją

	Monitoring	Ewaluacja
Czym jest?	– proces zbierania informacji; – systematyczne badanie, które opiera się na pytaniach: czy strategia przebiega zgodnie z planem, czy udaje się osiągać zamierzone produkty i rezultaty?; – monitoring wykonywany jest w trakcie realizacji strategii, bada jej trzy elementy: harmonogram działań, budżet oraz zaplanowane rezultaty; – osoby odpowiedzialne za monitoring to osoby zarządzające strategią.	– proces ciągły, systematyczne badanie wybranych elementów strategii; – odpowiada na pytanie: czy udało nam się osiągnąć zamierzone cele oraz w jaki sposób udało nam się je osiągnąć?; – ewaluacja wykonywana jest po wybranym elemencie strategii lub po całościowej realizacji strategii; – osoby odpowiedzialne za ewaluację to osoby zarządzające strategią (przy ewaluacji wewnętrznej) albo wynajęta instytucja/osoba (przy ewaluacji zewnętrznej).

⁷ Tamże

⁸ B. Ledzion, „Teoria i praktyka zastosowania metod pozyskiwania danych z systemów monitoringu dla ewaluacji – sposoby weryfikacji i kontroli rzetelności i jakości danych monitoringowych”, ekspertyza przeprowadzona dla Ministerstwa Gospodarki i Pracy.

Czemu służy?	– pozwala ocenić postępy prowadzonych działań, zweryfikować tempo i kierunek, w którym zmierza strategia; – pozwala także na bieżącą modyfikację działań, harmonogramu i budżetu, aby w razie potrzeby móc dostosować strategię do zmieniających się warunków bądź do aktualnej sytuacji; – dane pochodzące z monitoringu są podstawą do ich wykorzystania w ewaluacji.	– pozwala pomóc w zaplanowaniu kolejnych działań; – dostarcza konkretnej oceny strategii, analizując poszczególne kryteria i precyzując tym samym, jakie elementy strategii trzeba usprawnić i jak to zrobić; – dostarcza informacji niezbędnych do podjęcia decyzji; – ocenia czy i jak udało się osiągnąć zakładany cel; – dane pochodzące z ewaluacji pomagają w planowaniu kolejnych strategii, a nie stanowią krytycznej oceny naszej pracy.
----------------------------	---	---

Źródło: „Co to jest monitoring projektu? Co to jest ewaluacja projektu?”, www.poradnik.ngo.pl/x/619933 [2014-03-20].

7.3. Podstawowe zasady monitoringu

Podstawą skutecznego wdrażania założeń strategii rozwoju jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obejmowanym przez nią terenie. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii pól, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są zatem wyznaczone kierunki działań jej realizacji oraz wskaźniki. Istotą prowadzenia monitoringu tychże obszarów jest wyciąganie wniosków z tego, jakie zadania w określonych kierunkach zadań zostały zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania jest wypracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań⁹.

Monitoring będzie zatem skutecznym narzędziem wdrażania założeń strategicznych tylko wówczas, gdy będzie kierował się następującymi zasadami¹⁰:

- zasada wiarygodności — informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych; niedokładne dane w systemie monitorowania oznaczają powstanie ryzyka podjęcia niewłaściwych działań korygujących;
- zasada aktualności — informacje powinny być gromadzone, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwia podjęcie działań korygujących;

⁹ „System monitorowania i ewaluacji strategii. Nowotarski – nowatorski. Samorząd zorientowany projektowo”, Nowy Targ 2012, s. 19.

¹⁰ Tamże, s. 19

- zasada obiektywności — monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny niezakłóconej subiektywnością wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów i dążeń;
- zasada koncentracji na punktach strategicznych — monitorowanie powinno skupiać się przede wszystkim na tych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyłeń, mogących wywoływać zahamowania w realizacji założeń strategii lub ich zatrzymanie;
- zasada realizmu — monitorowanie musi być zgodne z realiami realizowanych zadań; dana jednostka wdrażając strategię, powinna dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów;
- zasada koordynacji informacji — monitorowanie musi być prowadzone w taki sposób, aby było skoordynowane z tokiem prowadzonych prac i jednocześnie nie wpływało na ich zahamowanie oraz nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań; informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich zainteresowanych, tak aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji mających znaczenie strategiczne;
- zasada elastyczności — proces monitorowania musi być bardzo elastyczny i zapewniający szybkie reagowanie na zachodzące zmiany; także w przypadku zmian i korekt należy modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w przyszłości.

7.4. Narzędzia monitoringowe

Dla miarodajnej oceny realizacji przyjętych założeń strategii potrzebne są konkretne dane ilościowe o charakterze statystycznym, które po przetworzeniu powinny zostać ujęte w serie wskaźników. Dzięki tym wskaźnikom można określić poziom wyjściowy oraz stopień osiągnięcia zakładanych celów. Wyniki zapisane w postaci wskaźników czy bezwzględnych informacji statystycznych mają także duże znaczenie w procesie uzyskiwania poparcia społecznego dla wprowadzanych zmian oraz świadczenia usług. Dają one czytelny i jednoznaczny obraz sytuacji, a analiza ich wartości pozwala ocenić, na ile podejmowane działania są zgodne z zakładanymi celami.

Źródłem pochodzenia danych, które stanowią zobrazowanie stopnia przyjętych w strategii założeń, mogą być: jednostka własna, informacje ogólnodostępne, jak i sfera benchmarkingu. Ideą mierników opartych na danych wewnętrznych jednostki jest stworzenie narzędzi do pozyskiwania wiarygodnych i miarodajnych informacji przy minimalnym zaangażowaniu jej pracowników. W tym zakresie należy korzystać z materiałów przekazywanych obowiązkowo do GUS-u, urzędu wojewódzkiego, właściwego ministerstwa itp.

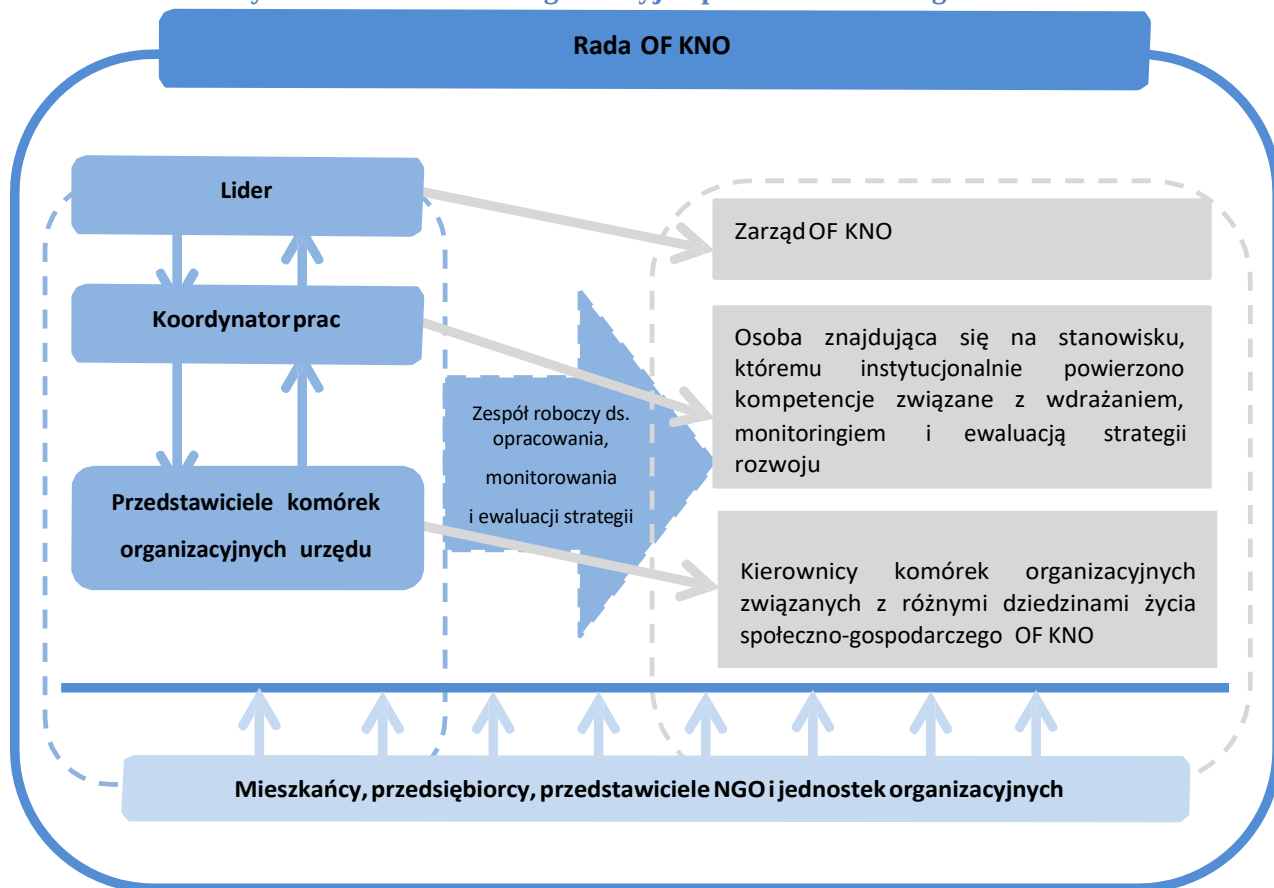
Osobną grupę danych stanowią ogólnodostępne informacje publikowane w Banku Danych Lokalnych na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego. Ich pozytywną stroną jest ich zakres oraz obiektywizm, zaś negatywną ich publikacja z rocznym opóźnieniem. Mając jednakże na uwadze fakt, iż zarządzanie strategiczne jest procesem rozłożonym w czasie, należy uznać źródło GUS-u jako cenny materiał do globalnej oceny podjętych działań.

Kolejnym narzędziem służącym do oceny efektów realizacji strategii może być porównanie osiągniętych wyników z tymi, jakie osiągają inne jednostki. Taka sposobność może prowadzić do zidentyfikowania najlepszych wzorów, których wspólnym mianownikiem jest wydajność, gdyż benchmarking jest swojego rodzaju badaniem porównawczym polegającym na zestawianiu procesów i działań stosowanych przez własną jednostkę z tymi preferowanymi przez inne, uważane za najlepsze w danej dziedzinie, gdzie wynik niniejszej analizy służy jako podstawa doskonalenia. W oparciu o informacje własne jednostki oraz te ogólnodostępne, możliwym jest szybkie reagowanie na negatywne efekty podejmowanych działań w ramach strategii rozwoju. To, przy założeniu, iż uda się pozyskać do współpracy inne jednostki z zakresu benchmarkingu, daje szansę na dostęp do kompletu informacji zarządczej umożliwiającej nie tylko ocenę wewnętrznej zmiany, ale również zobiektywizowanie pozyskanej informacji w odniesieniu do globalnej sytuacji danej jednostki.

7.5. Struktura organizacyjna oraz podział zadań

Dla prowadzenia kompleksowego i szczegółowego procesu monitoringu strategii wskazane jest powołanie Zespołu roboczego ds. opracowania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju, w którym powinni znaleźć się kierownicy wydziałów/referatów związanych z różnymi dziedzinami życia społeczno-gospodarczego OF KNO. Koordynatorem prac Zespołu roboczego powinna zostać natomiast osoba znajdująca się na stanowisku, któremu instytucjonalnie powierzono kompetencje nadzorowania wdrażania i monitoringu strategii. Powołując Zespół roboczy ds. opracowania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju należy ustalić tryb działania zgodnie z punktem 7.7. niniejszego rozdziału. Najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest, aby wszystkie czynności związane z procesem monitoringu strategicznego były wykonywane systematycznie — zgodnie ze specyfiką przyjętych w strategii założeń, a wnioski z ich przeprowadzania były zestawiane corocznie, najlepiej w formie raportu monitoringowego. Tak przygotowane analizy i raporty powinny zostać podane do publicznej wiadomości po pozytywnym zaopiniowaniu przez Zarząd OF KNO.

Rysunek 21 Struktura organizacyjna procesu monitoringu

Źródło: opracowanie własne

Aby proces opracowywania, monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno (dalej: SR OF KNO) przebiegał bez problemów, a jego efekt był zgodny z oczekiwaniami, to oprócz opracowania struktury organizacyjnej procesu niezbędne jest określenie i opisanie modelu współpracy zawierającego dokładny opis ról, funkcji i zadań poszczególnych jego członków:

Rada OF KNO:

- opiniuje projekt uchwały zatwierdzającej SR OF KNO;
- uchwała SR OF KNO;
- przyjmuje śródkresowy i końcowy Raport o stanie realizacji SR OF KNO.

Lider:

- wyznacza do Zespołu roboczego ds. opracowania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju poszczególnych przedstawicieli komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za

realizację zadań ujętych w SR OF KNO oraz ich systematyczny monitoring i ewaluację zgodnie z zapisami niniejszej procedury;

- powołuje Zespół roboczy ds. opracowania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju i przewodniczy jego obradom;
- zatwierdza procedurę monitorowania i ewaluacji SR OF KNO;
- nadzoruje proces monitorowania i ewaluacji SR OF KNO;
- opiniuje i zatwierdza Raporty o stanie realizacji SR OF KNO;
- przedstawia do publicznej wiadomości Raporty o stanie realizacji SR OF KNO.

Koordynator prac:

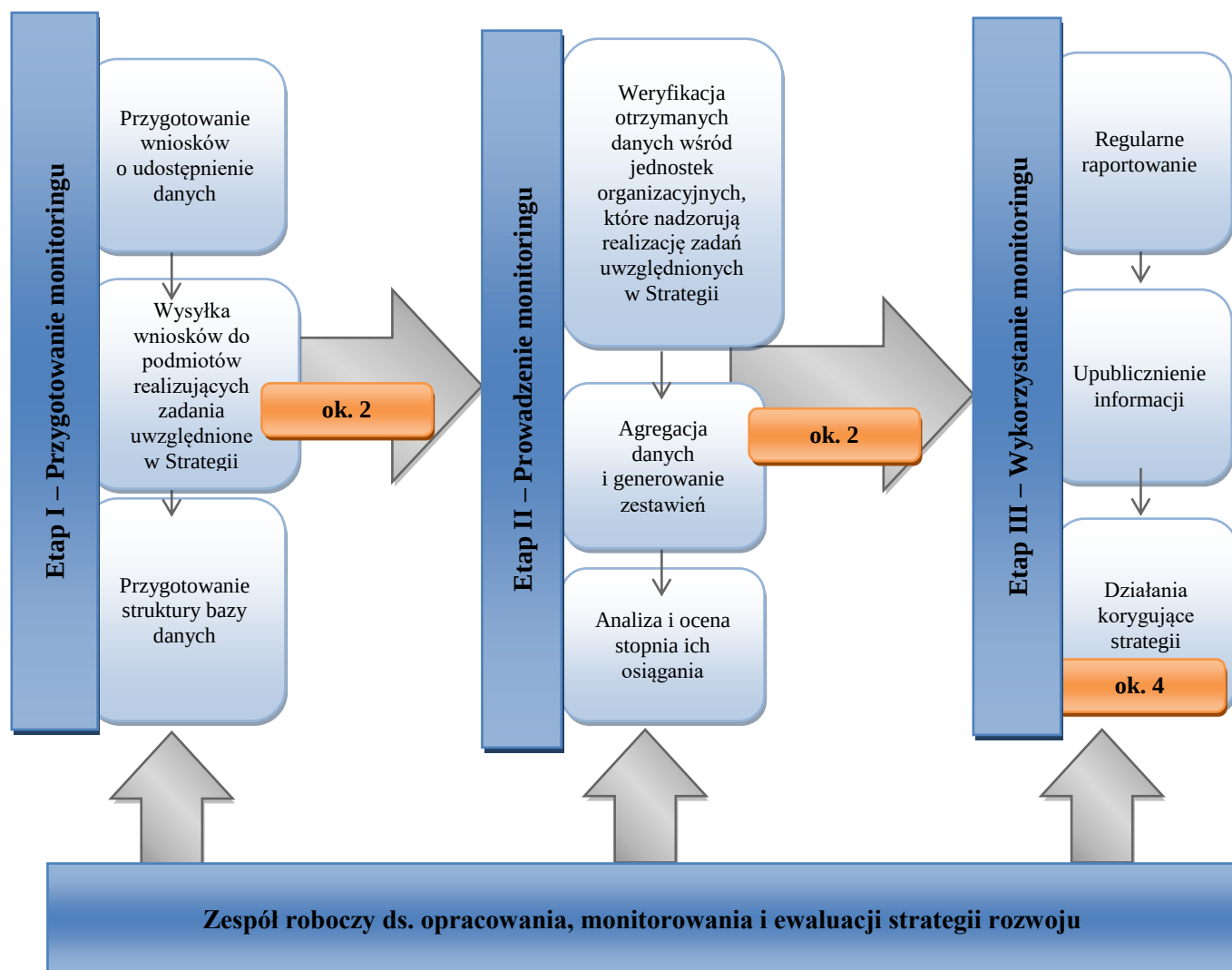
- odpowiada za obsługę administracyjną procesu monitoringu i ewaluacji SR OF KNO,
- koordynuje prace związane z monitoringiem i ewaluacją dokumentu strategicznego,
- informuje Lidera o zaobserwowanych opóźnieniach i nieprawidłowościach w realizacji zadań i działań SR OF KNO;
- podaje do publicznej wiadomości (poprzez zamieszczenie na stronie internetowej) analizy i raporty powstałe w toku monitorowania i ewaluacji realizacji SR OF KNO.

Przedstawiciele poszczególnych komórek organizacyjnych:

- wdrażają procedurę monitorowania i ewaluacji SR OF KNO, w razie potrzeby dokonują aktualizacji i zmian procedury;
- biorą czynny udział w procesie monitorowania i ewaluacji SR OF KNO;
- w porozumieniu z realizatorami zadań wskazanych w SR OF KNO monitorują postępy w jej realizacji;
- informują odpowiednie komórki i jednostki organizacyjne oraz inne podmioty będące realizatorami zadań wskazanych w SR OF KNO o terminie przekazywania danych o postępie realizacji tychże zadań oraz wartości wskaźników monitoringowych;
- pozyskują, gromadzą i analizują dane w zakresie monitorowania i ewaluacji SR OF KNO;
- przygotowują informacje i raporty służące monitorowaniu i ewaluacji postępów realizacji SR OF KNO, przedstawiają je do zatwierdzenia Koordynatorowi, a ten Liderowi i Radzie do zatwierdzenia;
- analizują i uwzględniają w przygotowanych opracowaniach ewentualne uzasadnione uwagi zgłaszane przez mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli NGO, jednostek organizacyjnych lub innych podmiotów, na które SR OF KNO ma wpływ.

Tak wyznaczony Zespół zajmujący się Strategią powinien współpracować w tym zakresie ze sobą w oparciu o niżej wskazany schemat postępowania, w ramach którego szczegółowy plan działania został opisany w punkcie 7.7. niniejszego rozdziału.

Rysunek 22 Schemat procesu monitoringu SR OF KNO

Źródło: opracowanie własne

Prawidłowo przeprowadzony proces monitoringu strategicznego w oparciu o wyżej wskazany schemat postępowania powinien przynieść korzyści w postaci:

- pozyskiwania danych pozwalających dokonać oceny postępu w realizacji strategii i jej wpływu na rozwój jednostki;
- efektywnej realizacji zadań zapisanych w strategii;
- osiągnięcia założonych rezultatów;
- identyfikacji ewentualnych opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji zadań i działań;

- podejmowania działań naprawczych;
- wniosków z systematycznie prowadzonego procesu monitorowania dokumentu strategicznego;
- wniosków z prowadzonego monitoringu, które mogą być również podstawą do przyjęcia założeń rozwoju strategicznego w następnym okresie.

Aby było to możliwe Zespół roboczy powinien w corocznie przygotowywanych raportach monitoringowych z efektów realizacji strategii poddawać weryfikacji:

- efektywność wdrażania strategii rozwoju (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe włożone w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów);
- skuteczność (czy realizowane działania przyczyniają się do osiągnięcia wyznaczonych celów);
- adekwatność (czy realizowane działania są adekwatne do potrzeb).

Wyniki z corocznych raportów monitoringowych powinny stanowić podstawę ewaluacji przyjętych w strategii założeń, gdyż monitorowanie to sposób mierzenia tego, co się dzieje, natomiast ewaluacja pozwala nam stwierdzić, co to oznacza.

Zgodnie z podziałem według kryterium momentu przeprowadzania badania wyróżniamy następujące rodzaje ewaluacji:

- ewaluacja ex-ante – przeprowadzana jest w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów projektu,
- ewaluacja mid-term – przeprowadzana jest w połowie okresu funkcjonowania, będąc narzędziem służącym podnoszeniu jakości oraz trafności programowania, z uwagi na fakt, że daje możliwość modyfikowania pewnych założeń programu w trakcie jego realizacji, w przypadku gdy okaże się, że zmiana warunków społeczno-gospodarczych spowodowała dezaktualizację diagnozy, która była punktem wyjścia dla realizowanego programu,
- ewaluacja ex-post – po zakończeniu wdrożenia.

7.6. Terminy

Terminy dotyczące przekazywania uczestnikom procesu dokumentów stanowiących narzędzia monitoringu i ewaluacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34 Terminy dotyczące przekazywania dokumentów uczestnikom procesu

Dokument	Częstotliwość opracowywania	Uczestnicy procesu monitorowania, ewaluacji i aktualizacji realizacji strategii rozwoju			Podanie informacji do publicznej wiadomości
		Przedstawiciele komórek organizacyjnych i Koordynator prac	Lider	Rada	
raport monitoringowy o stanie realizacji strategii rozwoju	jednorazowo, każdego roku obowiązywania strategii	do kwietnia roku następującego po okresie monitorowania	maj	czerwiec	czerwiec
śródkresowy raport ewaluacyjny o stanie realizacji strategii rozwoju	jednorazowo, nie później niż w ciągu roku następującego po zakończeniu połowy okresu realizacji strategii	do października roku następującego po okresie ewaluacji	listopad	grudzień	grudzień
końcowy raport ewaluacyjny o stanie realizacji strategii rozwoju	jednorazowo, najpóźniej w rok po zakończeniu realizacji strategii	do października roku następującego po okresie ewaluacji	listopad	grudzień	grudzień

Źródło: opracowanie własne.

Monitoring realizacji strategii rozwoju oparty jest zazwyczaj m.in. na danych publikowanych przez Urząd Statystyczny (w formie roczników statystycznych, biuletynów statystycznych ukazujących się kwartalnie oraz komunikatów o sytuacji społeczno-gospodarczej ukazujących się miesięcznie) oraz danych własnych pochodzących z poszczególnych komórek lub jednostek organizacyjnych. Z uwagi na prace służb statystycznych i częstotliwość ukazywania się wyników, monitoring strategii odbywa się w trybie rocznym, uwzględniającym opóźnienie wynikające z czasu publikacji danych statystycznych, gdzie ostateczny raport z jego przeprowadzenia powinien być upubliczniony w czerwcu każdego następnego roku po okresie monitoringu.

Z kolei w połowie okresu realizacji strategii powinna zostać wykonana analiza celów strategicznych oraz ewaluacja śródkresowa (mid-term), z przeprowadzenia której ostateczny raport powinien zostać upubliczniony w grudniu następnego roku po okresie realizacji niniejszej

ewaluacji. Po zakończeniu okresu trwania strategii rozwoju powinna natomiast nastąpić ewaluacja końcowa (ex-post), z przeprowadzenia której ostateczny raport powinien zostać upubliczniony w grudniu następnego roku po okresie realizacji niniejszej ewaluacji.

7.7. Szczegółowy opis postępowania

Szczegółowy plan przygotowywania Roczno raportu monitoringowego o stanie realizacji SR OF KNO powinien być przedkładany Zarządowi OF KNO przy zachowaniu niżej wskazanej ścieżki postępowania.

Tabela 35 Szczegółowy plan postępowania w ramach przygotowania Roczno raportu monitoringowego

Lp.	Realizator	Opis czynności	Termin
1	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	Sporządzają pisemny wniosek do realizatorów zadań wskazanych w SR OF KNO o przekazanie informacji o postępie rzeczowym i finansowym tychże zadań oraz wartości wskaźników osiągniętych w danym roku kalendarzowym. Wniosek zawiera miejsce na wskazanie zadań oraz przypisanych im wskaźników, za nadzór nad realizacją których odpowiedzialna jest dana komórka lub jednostka organizacyjna.	luty każdego kolejnego roku obowiązywania Strategii
2	Koordynator prac	Podpisuje wniosek.	Niezwłocznie
3	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	Przekazują wnioski realizatorom zadań wskazanych w Strategii.	Niezwłocznie
4	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	Dodatkowo pozyskują informacje od mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli NGO, jednostek organizacyjnych lub innych podmiotów, na które SR OF KNO ma wpływ, zgodnie ze schematem procesu monitoringu zawartym w niniejszej procedurze.	styczeń – luty każdego następnego roku obowiązywania Strategii
5	Podmioty realizujące zadania wskazane w SR OF KNO	Przekazują sporządzone informacje we wnioskach do Zespołu roboczego ds. opracowania, monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju (drogą elektroniczną lub pisemnie).	14 dni od daty otrzymania wniosku

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

6	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	W przypadku wątpliwości co do pozyskanych informacji lub przekazania informacji niepełnych zwracają się z prośbą o ich uzupełnienie. Na podstawie informacji przekazanych przez realizatorów zadań wskazanych w Strategii, a także informacji od mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli NGO, jednostek organizacyjnych lub innych podmiotów, na które SR OF KNO ma wpływ, przygotowują roczny <i>Raport o stanie realizacji Strategii</i> zawierający informacje na temat przebiegu realizacji zadań ujętych w Strategii oraz wartości osiągniętych w danym roku wskaźników (produktu i rezultatu), zgodnie ze schematem procesu monitoringu zawartym w niniejszej procedurze i przekazuje go Koordynatorowi prac.	marzec – kwiecień każdego następnego roku obowiązywania Strategii
7	Koordynator prac	Przedstawiają roczny <i>Raport o stanie realizacji Strategii</i> Liderowi.	Pierwsza połowa maja każdego następnego roku obowiązywania Strategii
8	Lider	Opiniuje przedłożony materiał.	Po otrzymaniu <i>Raportu</i> .
9	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	W razie konieczności uzupełniają materiał/ uwzględniają uwagi wniesione przez Lidera oraz ponownie przekazują mu do zaopiniowania.	Niezwłocznie po otrzymaniu uwag.
10	Lider	Zatwierdza roczny <i>Raport o stanie realizacji Strategii</i> .	Po otrzymaniu uzupełnionego Raportu – jednak nie później niż do końca maja każdego następnego roku obowiązywania Strategii.
11	Koordynator prac	Umieszcza zatwierdzoną wersję Raportu na właściwej stronie internetowej.	Niezwłocznie po zatwierdzeniu przez Zarząd – jednak nie później niż do końca czerwca każdego następnego roku obowiązywania Strategii.
12	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	Sporządzają propozycję działań korygujących założenia Strategii.	Wrzesień – październik każdego następnego roku obowiązywania Strategii.
13	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	Przedstawiają propozycję działań korygujących założenia Strategii Koordynatorowi prac, a ten Liderowi.	Pierwszy tydzień listopada każdego następnego roku obowiązywania Strategii.
14	Lider	Opiniuje przedłożony materiał.	Po otrzymaniu propozycji działań korygujących.
15	Przedstawiciele komórek organizacyjnych	W razie konieczności uwzględniają uwagi wniesione przez Lidera oraz ponownie przekazują mu do zaopiniowania.	Niezwłocznie po otrzymaniu uwag.

16	Lider	Zatwierdza propozycję działań korygujących założenia Strategii.	Po otrzymaniu uzupełnionych propozycji działań korygujących – jednak nie później niż do końca listopada każdego następnego roku obowiązywania Strategii.
17*	Koordinator prac	Przekazuje zatwierdzony przez Lidera dokument w celu wprowadzenia na właściwą komisję, a następnie na sesję Rady zgodnie z ramowym planem sesji Rady na dany rok.	14 dni przed planowaną właściwą komisją oraz sesją Rady.
18*	Rada	Przyjmuje propozycję działań korygujących założenia Strategii.	W trakcie sesji Rady
19*	Koordinator prac	Umieszcza zatwierdzoną wersję propozycji działań korygujących założenia Strategii na stronie internetowej.	Niezwłocznie po sesji – jednak nie później niż do końca grudnia każdego następnego roku obowiązywania Strategii.

Źródło: opracowanie własne

**Punkty: 17, 18 i 19 mają zastosowanie wyłącznie dla Śródkresowego i Końcowego raportu monitoringowo-ewaluacyjnego o stanie realizacji SR OF KNO.*

Dla Śródkresowego i Końcowego raportu monitoringowo-ewaluacyjnego o stanie realizacji SR FO KNO szczegółowy plan postępowania powinien przedstawiać się w analogiczny sposób, z dostosowaniem ram czasowych niniejszej procedury.

Spis rysunków

Rysunek 1 Podstawowe definicje.....	3
Rysunek 2 Hierarchia elementów założeń strategicznych	4
Rysunek 3 OS <i>Przedsiębiorczość</i> — logika interwencji.....	8
Rysunek 4 OS <i>Transport</i> – logika interwencji	12
Rysunek 5 OS <i>Rewitalizacja</i> – logika interwencji	15
Rysunek 6 OS <i>Edukacja</i> – logika interwencji.....	18
Rysunek 7 OS <i>Zdrowie</i> – logika interwencji.....	22
Rysunek 8 OS <i>Społeczeństwo</i> – logika interwencji.....	25
Rysunek 9 OS <i>Kultura, sport, turystyka i rekreacja</i> – logika interwencji	29
Rysunek 10 OS <i>Środowisko</i> – logika interwencji	33
Rysunek 11 OS <i>Bezpieczeństwo</i> – logika interwencji.....	37
Rysunek 12 Liderzy platform interwencji OS <i>Przedsiębiorczość</i>	42
Rysunek 13 Liderzy platform interwencji OS <i>Transport</i>	43
Rysunek 14 Liderzy platform interwencji OS <i>Rewitalizacja</i>	43
Rysunek 15 Liderzy platform interwencji OS <i>Edukacja</i>	45
Rysunek 16 Liderzy platform interwencji OS <i>Zdrowie</i>	46
Rysunek 17 Liderzy platform interwencji OS <i>Społeczeństwo</i>	46
Rysunek 18 Liderzy platform interwencji OS <i>Kultura, sport, turystyka i rekreacja</i>	47
Rysunek 19 Liderzy platform interwencji OS <i>Środowisko</i>	48
Rysunek 20 Liderzy platform interwencji OS <i>Bezpieczeństwo</i>	49
Rysunek 21 Struktura organizacyjna procesu monitoringu.....	60
Rysunek 22 Schemat procesu monitoringu SR OF KNO.....	62

Spis tabel

Tabela 1 Platforma interwencji — Atrakcyjność inwestycyjna	9
Tabela 2 Platforma interwencji – Innowacyjność sektora MŚP.....	10
Tabela 3 Platforma interwencji – Internacjonalizacja i współpraca przedsiębiorstw.....	10
Tabela 4 Platforma interwencji – Zintegrowany niskoemisyjny transport publiczny	12
Tabela 5 Platforma interwencji – Infrastruktura drogowa i towarzysząca	13
Tabela 6 Platforma interwencji – Rewitalizacja przestrzeni publicznych.....	15

Strategia rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Kluczbork – Namysłów – Olesno

Tabela 7 Platforma interwencji – Rewitalizacja substancji mieszkaniowej	16
Tabela 8 Platforma interwencji – Rewitalizacja społeczna	17
Tabela 9 Platforma interwencji – Monitoring jakości i potrzeb kształcenia	18
Tabela 10 Platforma interwencji – Nowoczesne zasoby dla edukacji.....	19
Tabela 11 Platforma interwencji – Podniesienie dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych....	19
Tabela 12 Platforma interwencji – Edukacja dla gospodarki	20
Tabela 13 Platforma interwencji – Nowoczesne zasoby ochrony zdrowia	22
Tabela 14 Platforma interwencji – Profilaktyka i zdrowy styl życia	23
Tabela 15 Platforma interwencji – Demografia	25
Tabela 16 Platforma interwencji – Ekonomia społeczna	27
Tabela 17 Platforma interwencji – E-włączenie mieszkańców	27
Tabela 18 Platforma interwencji – Turystyka kulturowa	29
Tabela 19 Platforma interwencji – Turystyka uzdrowiskowa i aktywna	30
Tabela 20 Platforma interwencji – Zarządzanie w turystyce	30
Tabela 21 Platforma interwencji – Sport.....	32
Tabela 22 Platforma interwencji – Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego	33
Tabela 23 Platforma interwencji – Gospodarka niskoemisyjna	35
Tabela 24 Platforma interwencji – Ochrona bioróżnorodności i obszarów cennych przyrodniczo	36
Tabela 25 Platforma interwencji – Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi i antropogenicznymi	37
Tabela 26 Platforma interwencji – Skuteczne służby bezpieczeństwa publicznego	38
Tabela 27 Matryca powiązań PI.....	41
Tabela 28 Tablica współpracy – Powiat Namysławski.....	49
Tabela 29 Tablica współpracy – Powiat Oleski	50
Tabela 30 Tablica współpracy – Powiat Kluczborski	50
Tabela 31 Lista projektów indykatywnych	51
Tabela 32 Źródła finansowania projektów indykatywnych	54
Tabela 33 Różnice między monitoringiem a ewaluacją.....	56
Tabela 34 Terminy dotyczące przekazywania dokumentów uczestnikom procesu	64
Tabela 35 Szczegółowy plan postępowania w ramach przygotowania Rocznego raportu monitoringowego	65